UČITEĽSKÉ NOVINY

PERIODIKUM O ŠKOLSTVE A VZDELÁVANÍ 3/2015, 28. september 2015 Rozširované bezplatne, Ročník LXII.

Učitelia na červenom koberci str. 6

Škola vo Sv. Antone bude mať rýchly internet str. 7

Učitelia potrebujú pre svoju prácu lepšie podmienky str. 4

Digitálni olympionici predviedli skvelé výkony str. 26

Palo borracho a žiaci

Raz sme sa s našim rodinným priateľom, ktorý bol vyslaným slovenským obchodným radcom v Južnej Amerike, túlali po hlavnom meste Argentíny. Buenos Aires je krásne mesto, ktorému sa okrem iného hovorí aj Paríž južnej Ameriky má mnoho krás a prekvapení. Obdivovali sme široký bulvár Avenida Nueve de Julio , ktorý je najširšou triedou na svete, kde autá jazdili vždy iba jedným smerom. Dopoludnia doprava a od 12 ,oo hod celé popoludnie zasa doľava. Obdivovali sme aj Avenida Rivadavia, ktorá je vraj najdlhšou ulicou na svete.

Ale zaujala ma aj iná vec – krásne parky. Obdivovali sme ich úpravu, kvety, pomník padlým vojakom na Falklandoch. Okolo množstvo zelene a stromy. No, aké stromy! Bol marec, krásne ružovými kvetmi vyfarbili koruny a navodzovali príjemnú atmosféru. Ale oveľa väčšou zaujímavosťou boli kmene týchto stromov. Ak ste si ich pozreli z profilu, zistili ste, že rastúci kmeň sa zrazu po metri nad zemou rozširoval a potom tesne pod korunou sa zasa zužoval na pôvodnú veľkosť. Vyzeralo to, akoby týmto stromom narástli veľké bruchá. A ono to tak aj je. Strom sa volá palo borracho, alebo, po našom - opitý boračo. Pointa je v tom, že strom v čase dažďov nasaje do kmeňa čo najviac vlahy a v suchších obdobiach pomaly žije zo zásob .

Aj človek je vlastne tiež tak trochu palo borracho, lebo aj on často v školskom veku nasaje čo najviac vedomostí a zručností a potom neskôr, keď už do školy nechodí, žije z toho čo nadobudol v čase vlahy vedomostí. Rozdiel tu však predsa len je, stromy nasávajú zásoby živín do brucha, ľudia do svojich hlav.

Mgr. Zuzana Balážová, Bratislava

Škola v súradniciach času

Čas je veličina, ktorá bezprostredne súvisí s prácou a výkonom práce školy. Vyučovanie sa člení na časové jednotky a za určitý čas sa predpokladá naučenie sa niektorých tém a zručností. Jednoducho, každý štát vo svojej štátnej školskej politike počíta s časom, za ktorý sa majú dosiahnuť stanovené vyučovacie ciele. Jedna časť vzdelávacieho procesu sa odohráva ako povinná v rámci školskej dochádzky, ďalšia je už v kompetencii samotného študenta a jeho zákonných zástupcov. Každá krajina má v tejto oblasti hospodárenia s vyučovacím časom vlastné tradície a skúsenosti. Dĺžka povinnej výučby i skladba jednotlivých stupňov vzdelávania je dosť odlišná medzi jednotlivými krajinami sveta.Rozdiely sú aj pokiaľ ide o pobyt žiaka v škole. Sú školské systémy, kde sa pracuje so žiakom počas celého dňa, inde prevažne dopoludnia, ale sú aj krajiny, kde sa pracuje hlavne popoludní. Aby sme boli konkrétni, celodenné vyučovanie je typické pre žiakov a študentov napríklad v Belgicku, Francúzsku, Holandsku, Portugalsku, vo Veľkej Británii, Švédsku, Írsku a Luxembursku. Inde chodia deti do škôl predovšetkým v dopoludňajších hodinách s presahom do skorého popoludnia. Ide napríklad o Nemecko, Rakúsko, Dánsko, Fínsko, ale aj Slovensko, či Česko. V ďalších krajinách, ako je Grécko, či Taliansko sú výučbové hodiny zaraďované na dopoludnie alebo popoludnie.

Pokračovanie na 3. strane

Európska noc výskumníkov

Európska noc výskumníkov a ďalšie podujatia prebiehali 25. septembra v bratislavskej Starej Tržnici. Návštevníci sa prešli v nafukovacom modeli srdca, skúsili si prácu archeológa. Cieľom festivalu bolo oboznámiť verejnosť s vedcami, výskumníkmi a s výsledkami ich práce. Ústrednou témou festivalu bola "Veda - budúcnosť Slovenska".

Foto: TASR/ Martin Baumann

Opravné maturity písali žiaci na 62 školách

Externú časť a písomnú formu internej maturity si začiatkom septembra zopakovalo 1 456 žiakov. Viac ako tretina, 538 žiakov, opravovalo skúšky z anglického jazyka na úrovni B1. 370 žiakov opätovne potrápil test z matematiky. Slovenský jazyk a literatúru si zopakovalo 331 žiakov a nemecký jazyk úrovne B1 221 maturantov. Informovala o tom hovorkyňa školstva pre priamo riadené organizácie Monika Hucáková.

V opravnom termíne boli najúspešnejší žiaci v matematike, kde opravnú skúšku nezvládlo iba cca 5% žiakov. V slovenskom jazyku a literatúre 44% žiakov uspelo v opravnej skúške. V anglickom jazyku na úrovni B1 uspelo približne 53% žiakov.

Najviac žiakov opravovalo maturitu z matematiky v Bratislavskom kraji, najmenej v Trnavskom kraji. Najúspešnejší v opravnej skúške z matematiky boli žiaci Košického kraja, kde všetci úspešne zvládli opravnú skúšku.
Zo slovenského jazyka a literatúry najviac opravovalo v Trenčianskom kraji a najmenej v Prešovskom kraji. Najviac úspešní boli v oprave slovenského jazyka a literatúry žiaci Trenčianskeho kraja (56% žiakov, ktorí opravovali skúšku uspeli).

Opravné maturity písali žiaci na vybraných školách v jednotlivých krajoch od 3. do 7. septembra. Tí, ktorí sa na tieto termíny neprihlásili, môžu opäť maturovať v riadnom termíne, teda v marci 2016. Žiaci, ktorým sa nepodarilo v uvedených termínoch uspieť, majú nárok aj na druhú opravnú skúšku.

Novela školského zákona pridala žiakom, ktorí písali už tieto opravné maturity, cenné minúty pri testoch:

- zo slovenského jazyka a literatúry, maďarského jazyka a literatúry, ukrajinského jazyka a literatúry a slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa testy predĺžili z 90 na 100 minút.

- z matematiky zo 120 na 150 minút.

Ilustračné foto, zdroj: TASR/Radovan Stoklasa

Za koľko vznikne slovo?

Časopis Quark pred časom priniesol správu, ktorá ma prinútila premýšľať. Pravdu povediac ma istým spôsobom prekvapila. Hovorila totiž o tom, že najnovšie vedecké štúdie prišli s informáciou o to, že mozgu trvá asi 600 až tisíc milisekúnd, než vyšle „do éteru“ nejaké slovo. Podľa Ned Sahina z Harvardskej univerzity mozog potrebuje na identifikáciu slova 200 milisekúnd. Ďalších 320 milisekúnd mu trvá, kým na ňom aplikuje gramatické pravidlá, teda, dá mu správny tvar, pád a podobne. Ďalších asi 450 milisekúnd človeku trvá „zaslanie“ slova do úst, teda, vydanie pokynov na jeho vyslovenie. Vedci sa pri tejto otázke zamerali na výskum tzv. Brocovej oblasti, ktoré je našim mozgovým jazykovým centrom. Názov dostalo po francúzskom anatómovi a antropológovi Pierrovi Paulovi Brocovi, ktorý ho objavil už v roku 1865. Odvtedy sa však nepodarilo výraznejšie postúpiť v jeho výskume. Je to najmä preto, že na rozdiel od takých centier, ako je centrum pohybu, či zraku ho nemožno skúmať na zvieratách. Schopnosť hovoriť je totiž unikátnou vlastnosťou človeka.

Výskumníci využili, že pacientom trpiacim epilepsiou sa pred operačným zákrokom implementujú do mozgu elektródy, ktoré pomáhajú chirurgom lokalizovať časti mozgu spôsobujúce epileptické záchvaty, aby ich potom mohli odstrániť. Nechali pacientov, aby v tichosti prečítali vetu na monitore a doplnili tam chýbajúce sloveso alebo podstatné meno. Nahrávali pri tom aktivitu miestnych elektrických polí.

V škole sa učiteľ stretáva s rôznym reakčným časom žiakov. Niektorým to „páli“ jedna radosť, ale máme aj pomalších jedincov, kde slová nevznikajú tak rýchlo. Dá sa preto predpokladať, že rýchlosť vytvárania slov a jej odlišnosti by mali byť súčasťou informácií učiteľa o tom, ktorom žiakov. Nemôže totiž rovnaký výkon požadovať od Ferrari a od Trabanta. Ale súčasne tvrdíme, že aj s Ferrari i s Trabantom sa dá dobre povoziť...

Ľubomír Pajtinka,

Slovensko zjednotilo svoje kvalifikácie

Odborníci zadefinovali v rámci Národnej sústavy kvalifikácií už viac ako 600 kvalifikácií. Verejnosť si môže pozrieť, aké schopnosti potrebujeme na získanie kvalifikácie stolára, šéfkuchára, či biochemika. Aké vedomosti či zručnosti musí mať podlahár, chemik, stavbyvedúci, či vodič autobusu, aby mohol získať kvalifikáciu a vykonávať svoje povolanie? Až donedávna na Slovensku neexistovalo to, čo je bežné v iných krajinách - jednotne zadefinované požiadavky na získanie, či uznanie kvalifikácií. V praxi to spôsobuje problémy. V mnohých prípadoch sa totiž líši chápanie tej istej kvalifikácie zo strany rôznych zamestnávateľov. To predstavuje problém aj pre školstvo, či poskytovateľov vzdelávacích kurzov, ktorí tak často nemajú jasno v tom, čo majú učiť. Zmeniť to má Národná sústava kvalifikácií, ktorá vzniká v rámci národného projektu. Tá už teraz obsahuje viac ako 600 kariet kvalifikácií, pričom do

Pokračovanie na 3. strane

Škola v súradniciach času

Vyučovacie dni

Dosť veľké rozdiely sú v Európe aj v počte vyučovacích hodín a vyučovacích dní počas školského roka. Počty vyučovacích dní v školskom roku sa zvyčajne každoročne menia. Najviac vyučovacích dní má zrejme Rakúsko (v priemere 214), Nemecko (208), Luxembursko (212), dánski, talianski a holandskí študenti majú v priemere 200 školských dní, britskí a fínski študenti 190 dní, Belgičania 182, Španieli a Francúzi 180 dní, Švédi 178 dní, Gréci a Portugalci po zhruba 175 vyučovacích dní. Z ďalších krajín spomenieme počet vyučovacích dní z tohtoročnej štatistiky – Estónsko (175 dní), Maďarsko (181), Írsko (183). Rumunsko (177), Turecko 180, Škótsko 190 dní). Zaujímavým spôsobom definujú povinnosť vzdelávania v čase v Nórsku, kde je prepočet urobený na vyučovacie hodiny. Žiaci elementárnych škôl musia absolvovať počas školského roka 1300 vyučovacích hodín, druhý stupeň 1225 vyučovacích hodín a stredoškoláci 1150 hodín. Do koľkých dní to kompetentní vtesnajú je na nich. V súvislosti s tým sa odlišuje aj dĺžka letných prázdnin. Pohybuje sa od 6 týždňov v Grécku až po 12 týždňov Nemecku. Všeobecne sa líši aj počet voľných dní a sviatkov počas roka od krajiny ku krajine. Napríklad Vianočné sviatky sú príležitosťou v priemere pre dva týždne prázdnin. Avšak vo Švédsku trvajú v priemere 3 týždne, v Nemecku 5 až 10 dní, vo Fínsku menej ako 10 dní a v Írsku tiež 10 dní.

Slovensko

Počet vyučovacích dní osciluje na Slovensku v rozpätí od 183 až po 190. V tomto roku je to dokonca asi rekordných 191 dní, čo je o tri dni viac, ako sa žiaci učili vlani. Znamená to teda, že žiakov čaká 174 dní voľna – prázdnin, sviatkov, sobôt a nedieľ. Tento údaj má nielen informačnú hodnotu, ale v sebe ukrýva aj výzvu. Škola pracuje 191 dní a zvyšných 174 dní sú jej brány zatvorené. Nebeží nielen vyučovací proces, ale nefunguje školský klub, ihriská, telocvične. Je to dosť škoda, pretože, areály škôl by mali byť čo najlepšie využité na výchovné a vzdelávacie aktivity počas celého roka. Zriaďovatelia škôl a riaditelia však hovoria, že problémom je zabezpečiť dozor nad areálmi a ich návštevníkmi v čase mimo vyučovania. Zaujímavým a celkom jednoduchým spôsobom tento problém pred časom vyriešili v Juhomoravskom kraji, kde prijali do služieb strážcov poriadku nezamestnaných, ktorí v rámci aktivačných prác dokázali zabezpečiť na ihriskách, v telocvičniach a priľahlých priestoroch školských areálov dozor a poriadok vo voľné dni. Neviem, či tento pokus skončil úspešne a či ešte beží, ale stojí určite za úvahu.

Pokračovanie z 1. strany

Začiatok školského roka

Napriek tomu, že väčšina Európy si stanovila začiatok školského roka na 1. september, je viacero krajín, ktoré majú deň nástupu žiakov do školy v iný dátum. Voľakedy v 19. storočí sa aj na Slovensku začínal školský rok 1. októbra a končil 30 júla. Bolo to hlavne kvôli tomu, aby sa deti mohli čo najviac zapojiť do zberových prác a pomôcť svojim rodičom. Psychológovia hovoria, že dnešné učebné plány stanovujú požiadavky na výkon žiaka na úrovni stredne až ťažko pracujúceho dospelého človeka. A požiadavky sa stupňujú. Roku 1989 sedeli naši žiaci v školských laviciach 207 dní počas školského roka, zvyšok boli voľné dni, sviatky a podobne. V minulom roku to bolo už len 187 dní, nejaký rok predtým 189 dní. Za toto obdobie sa však obsah učiva nijako neznížil, skôr naopak, pribúdajú nové veci. Za kratší čas teda požadujeme od našich žiakov a učiteľov, aby zvládli viac učiva. Do menšieho suda chceme natlačiť viac kapusty. Z rôznych strán pribúdajú ďalšie požiadavky na to, čo by sa mali žiaci ešte učiť – sexuálna, zdravotná, dopravná, spotrebiteľská, podnikateľská výchova. Požaduje sa väčší počet hodín na informatickú výchovu, výučbu cudzích jazykov, matematiku... Paradoxom je, že napriek zvyšovaniu počtu vyučovaných hodín náš školský systém nebol kvalitnejší. Práve naopak. Zatiaľ čo vo Fínsku, ktoré má podľa medzinárodného merania kvality jeden z najlepších vzdelávacích systémov, sedeli žiaci vo vekovej skupine 7 až 14 rokov v minulých rokoch v priemere v školských laviciach celkovo 5523 hodín, naši žiaci sa odučili za to isté obdobie 7095 hodín. V krajinách OECD sa za toto vekové obdobie učilo v priemere 6898 hodín. Učebné plány či obsah vzdelávania sú v permanentnom vývoji. Tak ako sa ľudstvo zmocňuje nových poznatkov, permanentne sa mení a obnovuje aj obsah vzdelávania žiakov v školách. Donedávna bol obsah vzdelávania relatívne stály, a to platí aj o tom, čo sa v posledných rokoch učia v školách naši žiaci. Dnes sa treba pripraviť na permanentné inovácie a zmeny v obsahu vzdelávania žiakov predovšetkým na druhom stupni a na stredných školách. S tvorbou nových učebných plánov je to tak trochu ako s prípravou obeda. Treba rozhodnúť, aká bude skladba jedál i chutí, ktorými treba obedujúcich zasýtiť, ale aj zaujať, potešiť, uspokojiť, zabezpečiť dostatok všetkých hlavných výživných zložiek. Kuchár, ktorý chce pripraviť dobrý obed, musí mať zámer pripraviť ho tak, aby hostia chceli prísť aj zajtra. Školské menu nemôže mať inú ambíciu. Musí žiakovi poskytnúť nielen základné „výživové“ prvky vedomostí, ale treba ich podávať tak, aby mal žiak na ne neustálu chuť a aby chcel prísť do školy aj zajtra a každý ďalší deň. A to nie je jednoduché. Respektíve, v tom je tajomstvo šéfkuchára.

Ľubomír Pajtinka

Slovensko zjednotilo svoje kvalifikácie

Pokračovanie z 2. strany

konca novembra sa toto číslo vyšplhá na 1 000. Kvalifikácie sú dostupné na novej webovej stránke www.kvalifikacie.sk. Samotnú tvorbu kariet kvalifikácií zabezpečujú sektorové rady, v ktorých sú zastúpení aj zamestnávatelia. Práve sektorové rady budú mať za úlohu pravidelne mapovať pracovný trh a podľa toho aktualizovať Národnú sústavu kvalifikácií. Nároky na naše vedomosti a zručnosti sa totiž neustále menia. Cieľom Národnej sústavy kvalifikácií je nielen sprehľadniť požiadavky na kvalifikácie, či zosúladiť vzdelávanie na školách s požiadavkami pracovného trhu, ale v blízkej budúcnosti tiež umožniť jednoduchšie uznávanie kvalifikácií, ktoré boli získané aj mimo školy - napríklad v rámci vzdelávacích kurzov, praxe, či koníčkov. Ktokoľvek, kto bude mať potrebné znalosti na získanie kvalifikácie, sa bude môcť nechať preskúšať odbornou komisiou a nechať si tak túto kvalifikáciu uznať.

Zdroj: ŠIOV

Učitelia potrebujú pre svoju prácu lepšie podmienky

Predseda Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku pochádza z Raslavíc v bardejovskom okrese. Vyštudoval Strojnícku fakultu na Vysokej škole technickej v Košiciach, urobil si doplnkové pedagogické štúdium a absolvoval funkčné štúdium manažmentu školstva a školy. Najskôr pôsobil ako konštruktér v Prešove, neskôr učiteľ odborných predmetov na strednej odbornej škole a odtiaľ už smerovali jeho kroky medzi odborárov, kde obhajuje na celoštátnej úrovni záujmy pedagogických i nepedagogických zamestnancov. Predsedom odborového zväzu sa stal v roku 2011.

Pán predseda, aká bola vaša motivácia ísť pracovať do školstva?

Bolo to vplyvom môjho triedneho učiteľa zo strednej školy, ktorý svojou osobnosťou a prístupom dokázal vytvoriť pozitívne prostredie pre vyučovanie a výchovu.

Skúsili ste si učiteľskú i najvyššiu odborársku pozíciu v školstve, čo bolo pre vás zmysluplnejšie, v čom sú rozdiely v týchto dvoch pozíciách?

Aj jedno aj druhé je zmysluplné, ale rozdielne. Ako učiteľ som poukazoval na problémy zamestnania, platovej a sociálnej politiky a žiadal som ich riešenie. Teraz tieto problémy z pozície odborárskej funkcie riešim.

Aká silná je táto organizácia, koľko učiteľov a školských pracovníkov zastupuje?

OZ PŠaV na Slovensku je najväčší nevýrobný odborový zväz, ktorý združuje vyše 48 tis. zamestnancov. Výhody kolektívneho vyjednávania však platia pre všetkých zamestnancov školstva, ktorých je takmer 150 tisíc. OZ PŠaV je jediným rešpektovaným a plnohodnotným sociálnym partnerom pri rokovaniach s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Váš odborový zväz je aktívny aj na medzinárodnom poli. Ste členom ETUCE (Európsky odborársky výbor pre vzdelávanie), ako hodnotíte našu pozíciu v tejto inštitúcii a aké sú kľúčové témy o ktorých teraz rokuje táto inštitúcia?

OZ PŠaV začal svoju medzinárodnú činnosť hneď po svojom vzniku v roku 1991. Je jedným zo zakladajúcich členov organizácie EI (Education International) a ETUCE. Náš zväz je súčasne stálym členom výboru ETUCE, ktorý sa schádza dva krát ročne v Bruseli a rokuje o najdôležitejších aktuálnych otázkach týkajúcich sa školstva a vzdelávania na európskej úrovni a v jednotlivých štátoch, ako sú napr.: podpora kvality vzdelávania, budúcnosť učiteľskej profesie, profesijný rozvoj učiteľa, podpora mladých výskumných pracovníkov vo vysokom školstve v Európe, aliancia pre rozvoj odborného vzdelávania, európsky preukaz profesijnej kvalifikácie, vplyv translatlantickej obchodnej dohody medzi EÚ a USA školstvo, vzťah verejného a súkromného školstva, rodová rovnosť a rodové stereotypy, psychosociálne riziká pri výkone učiteľského povolania či využívanie informačno-komunikačných technológií pri výučbe.

S ktorými krajinami máte najintenzívnejšiu spoluprácu?

Náš zväz už dlhodobo udržiava nadštandardné vzťahy s kolegami z Českej republiky na národnej aj regionálnej úrovni, v rámci medzinárodných projektov spolupracujeme s kolegami z Poľska, Maďarska, Bulharska, Holandska či Francúzska.

V akej kondícii je dnes podľa vás (aj z medzinárodného hľadiska) naše školstvo?

Slovenské školstvo už dlhodobo trpí nezáujmom zo strany väčšiny vládnucich politikov, čo sa odzrkadľuje na jeho dlhodobom finančnom poddimenzovaní, slabej motivácii mladých ľudí na prácu v tejto oblasti a koniec koncov aj nedostatočných výsledkoch v medzinárodných testovaniach žiakov a študentov. Je nevyhnutné, aby sa pozornosť sústredila na hľadanie financií, ktoré by pomohli materiálnemu a technickému vybaveniu škôl

a školských zariadení. Zmenou legislatívy je potrebné odbremeniť učiteľov od administratívnej záťaže a umožniť im sústerdiť sa viac na vyučovací process. Rovnako je dôležité zamerať sa na moderné odvetvia, ktoré pomôžu študentom byť konkurencieschopný na európskom trhu práce a naplnia požiadavky rozvíjajúceho sa domáceho priemyslu.

Ako vnímate posledných 25 rokov vývoja v školstve? Mohlo sa urobiť viac – kde a prečo sa to nedarilo, či nedarí?

Vývoj v školstve za posledné roky nehodnotím veľmi pozitívne. Dôvodov je niekoľko a to zrušenie školských správ v 90-tych rokoch (čo bolo podľa mňa najlepšie riadenie školstva); prerozdelenie kompetencií ministerstva školstva medzi samosprávu a ministerstvo vnútra; nedokončenie projektu Milénium; neodsúhlasenie správy o systémových zmenách v regionálnom a vysokom školstve Vládou SR. Tieto nedostatky zabrzdili vývoj slovenského školstva a odsunuli ho na okraj v hodnotení krajín EU. Mohlo sa urobiť viac, pokiaľ by každá vláda považovala školstvo za reálnu prioritu, čo sa doteraz nestalo.

Čo nám chýba, aby sme mali školstvo, ktoré by sa radilo k európskej špičke?

Podľa môjho názoru je školstvo základom rozvinutej a úspešnej spoločnosti. Je dôležité, aby si túto myšlienku osvojili politici aj celá spoločnosť, prioritne riešili existujúce problémy a intenzívne hľadali

Pokračovanie na 5. strane

Pokračovanie zo 4. strany

spôsoby, ako skvalitniť vyučovací proces a podmienky na prácu v školstve. Dostatočné finančné a materiálne zabezpečenie je základom pre rozvoj tejto oblasti ako aj pre zlepšenie spoločenského statusu učiteľa. Základom je teda razantne zvýšiť podiel HDP na školstvo, zmeniť učebné osnovy tak, aby sa žiaci mohli zameriavať aktívnejšie na oblasti, v ktorých vynikajú, podporovať šport a umeleckú činnosť na školách, zapájať rodičov a celú verejnosť do diania na školách a ich smerovania, aktívne realizovať myšlienku duálneho vzdelávania, stransparentniť tok finančných prostriedkov, prehodnotiť potrebu niektorých študijných programov na vysokých školách a výraznejšie podporovať vedu a výskum na univerzitách.

Ako hodnotíte stav slovenského učiteľstva? Akých máme podľa vášho názoru učiteľov?

Stav slovenského učiteľstva hodnotím pozitívne, aj napriek tomu, že učitelia nemajú vytvorené materiálne a technické podmienky pre svoju prácu, tak ako učitelia v niektorých štátoch EU. Pritom málo, však učitelia dokážu kvalitne vyučovať a vychovávať. Postavenie učiteľ je potrebné zmeniť k lepšiemu. Zárukou zmeny je zmena postoja vlády k slovenskému školstvu. Učiteľov máme rôznych. Som presvedčený, že väčšina z nich, aj napriek problémom, ktoré existujú, učiteľstvo berie ako poslanie.

Čo je ich najväčším problémom a prečo?

Problémov je niekoľko a sú rôzne, počas celej učiteľskej kariéry. Spomeniem aspoň dva. Nízke nástupne platy, čo spôsobuje problém začínajúcemu pedagógovi byť finančne samostatným. Nízky platový strop končiaceho pedagóga, ktorý je pred dosiahnutím dôchodkového veku. Je na zamyslenie, že začínajúci učiteľ nemá financie na založenie rodiny, na prípadný úver a končiaci má problém, pretože štát pre neho nemá peniaze na dôstojný dôchodok.

V posledných rokoch neustále upozorňujete najmä na finančné podhodnotenie učiteľskej práce, stav financovania školstva – sú to naozaj kľúčové problémy?

Áno, považujem to za kľúčový problém. Pokiaľ by došlo k zvýšeniu podielu HDP do školstva, určite sa skvalitní materiálno-technické zabezpečenie škôl, školských zariadení, skvalitní sa tým aj veda a výskum na vysokých školách. Som presvedčený, že od toho sa môže odvíjať aj motivácia pracovať v školstve. Čím bude vyššia motivácia stať sa učiteľom spôsobená zvýšením podielu HDP, tým bude vyššia kvalita vzdelávania a výchovy.

Ako vyznievajú platy slovenských učiteľov v porovnaní s inými krajinami?

Aj napriek tomu, že OZ PŠaV dosiahol rast platov zamestnancov školstva aj v rokoch ekonomickej krízy, platy učiteľov stále zďaleka neodzrkadľujú ich vzdelanie, prax, náročnosť práce a jej dôležitosť. V porovnaní s inými krajinami uvádzam pár príkladov približnej výšky nástupného platu učiteľa: Rumunsko 240 €, Poľsko 450 €, Maďarsko 520 €, Česko 740 €, Fínsko 2600 €, Luxembursko 5900 € a Slovensko 590 €.

Ako by mala, či mohla podľa vás vyzerať dobrá škola a dobré školstvo?

Dobrá škola a dobré školstvo závisí od vzdelaných ľudí a vzdelaní ľudia sú výstupom dobrej školy a dobrého školstva.

Ktoré ciele majú školskí odborári definované ako kľúčové na najbližšie obdobie?

Riešenie problémov v oblasti zamestnanosti, skvalitnenie materiálneho zabezpečenia a sociálnej politiky zamestnancov. V súčasnosti poukazujeme na nutnosť zjednotenia a financovania školstva a to pod jednu strechu – ministerstvo školstva. Za týmto účelom organizujeme petíciu, pod ktorú sa podpísalo viac ako päťdesiatdva tisíc občanov a ktorá je adresovaná Vláde SR.

Učiteľské noviny sú spoločnou značkou ministerstva i odborového zväzu – neplánujete obnovenie ich spoločného vydávania vo vyššej periodicite – možno, ako týždenník, ako to bolo v minulosti?

Učiteľské noviny sú významným nástrojom informovanosti učiteľov ako aj širokej verejnosti o dianí v školstve a priestorom na vyjadrenie ich názorov. Zároveň napomáhajú k pocitu súdržnosti a dôležitosti výkonu tejto záslužnej práce. OZ PŠaV je hrdý na to, že je od začiatku spoluvlastníkom ochrannej známky Učiteľské noviny. Sme radi, že po odmlke sa našli prostriedky a vôľa na to, aby mohli byť opätovne vydávané v tlačenej forme. Samozrejme, že by sme podporili ich častejšie vydávanie, avšak to záleží najmä od financií a záujmu o uverejňovanie publikácií. Momentálne je asi potrebné nechať zabehnúť súčasnú formu a periodicitu a v prípade záujmu nebudeme váhať podporiť je zvýšenie.

Čo sa v poslednom období v školstve podarilo, na čom treba ďalej intenzívne pracovať?

Každoročné navýšenie platov zamestnancov v školstve, ktoré je intenzívnejšie ako v iných rezortoch; navýšenie dovolenky pre odborných zamestnancov a trénerov športových tried a športových škôl na deväť týždňov; zmena doby určitej v zmluvnom vzťahu z desiatich mesiacov na dvanásť. Naďalej je potrebné pracovať na zmene školskej legislatívy – zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch; zákon o financovaní v školstve; zákon o vysokých školách a na konkrétnych návrhoch profesijných sekcií nášho zväzu, ktoré majú byť prínosom pre všetkých zamestnancov slovenského školstva.

Aká je vaša predstava o našom školstve na najbližšie mesiace?

V roku 2016 udržať trend navýšenia platov v školstve z predchádzajúcich rokov pre všetkých zamestnancov, kvalitný rozbeh duálneho vzdelávania, skutočné zníženie byrokracie na školách, záujem vlády schváliť správu o systémových zmenách v regionálnom a vysokom školstve a riešiť tarifné triedy a platové stupne v kategórii zamestnancov, ktoré sú pod minimálnou mzdou.

Za rozhovor ďakuje Ľubomír Pajtinka
Foto: autor

Učitelia na červenom koberci

V septembri 2015 sa učitelia, semifinalisti ankety o najobľúbenejšieho učiteľa na Slovensku, vybrali do Bratislavy. Naša cesta viedla do Národnej rady SR. Pred vchodom do parlamentu, kde sme sa všetci stretli, sme sa divili, že tam bol pripravený červený koberec. Aj sme sa na ňom odfotografovali, pretože takto vítať najobľúbenejších učiteľov na Slovensku je veľká pocta, a nás to samozrejme tešilo. Cítili sme sa ako hollywoodski herci na Oskaroch. Bol to neopísateľný pocit.

Ešte pred vchodom do parlamentu sme stretli generálneho riaditeľa RTVS Václava Miku, ktorého sme oslovili. Pán riaditeľ bol rád, že nás stretol, že nás spoznal a venoval nám čas na fotografovanie aj na „selfie“. RTVS vysiela finále ankety od jej prvého ročníka 3x do roka. Samozrejme sme ho hneď poprosili o ďalšiu spoluprácu a bez mihnutia oka povedal, že spolupráca určite bude. Prisľúbil účasť v porote na 10. ročníku. Budeme radi, ak mu to čas a povinnosti dovolia a naozaj príde.

Čo sme ale robili pred parlamentom? Predseda NR SR Peter Pellegrini nás mal prijať ešte pred príchodom ukrajinského premiéra. Áno, ten červený koberec bol pre neho. No musíme skonštatovať, že aj keď nebol pre nás učiteľov, prijatie to bolo na úrovni. Hneď pri vchode nás privítala pani Kittlerová, ktorá nám pripravila malú prehliadku spojenú s históriou. Chceme sa jej poďakovať za krásne slová o nás, učiteľoch, za výklad o histórii. Neponáhľala sa niekde do kancelárie, chcela nám ukázať, čo najviac. Pri rozlúčke nám povedala, že jej bolo cťou poznať

naj učiteľov Slovenska.

Samotný predseda NR SR Peter Pellegrini nás privítal a rozprával o našej ankete. Mal prehľad, vedel hlavnú myšlienku a vyzval učiteľov, aby mu porozprávali o problémoch v ich školách. Pýtal sa na platy učiteľov, porovnali sme mzdy na východe, ale aj na západe krajiny. Rozprával o učebniciach, ktoré by mali patriť štátu, aby učitelia mohli s nimi pracovať, aby nemuseli riešiť autorské práva. Rozoberali sme aj otázku šikany zo strany vedenia škôl, rozprávali sme sa o prístupe rodičov ku školám, o komunite v školstve, o projektoch z ESF (Európsky sociálny fond). Naši semifinalisti boli aktívni, hovorili o všetkom, čo ich zaujímalo, nebáli sa vyjadriť svoj názor. Po odchode z parlamentu sme sa ešte stretli v reštaurácii a neformálne sme diskutovali aj o našej ankete a jej podpore. Pána predsedu sme pozvali na 10. ročník. Účasť nám prisľúbil, aj keby už predsedom NR SR nebol.

Po týchto stretnutiach, diskusiách, pochvalných rečiach sme naozaj mali pocit, že ten červený koberec patril len nám, učiteľom.

Autor: Renáta Vadásyová, riaditeľka ankety Zlatý Amos
Na snímke predseda Národnej rady SR Peter Pellegrini a semifinalisti ankety o najobľúbenejšieho učiteľa na Slovensku,
zdroj: archív NR SR

Minister Draxler prišiel do práce na YikeBike

Členovia vládneho kabinetu nechali 16. septembra limuzíny v garážach a zapojili sa do Európskeho týždňa mobility. Výnimkou nebol ani minister školstva Juraj Draxler, na tento deň požičal Yike-bike. *“Chce to určitý tréning, aby som na tom mohol absolvovať väčšie vzdialenosti,”* poznamenal, keď dorazil na rokovanie vlády.

Text: TASR, foto: TASR/Michal Svítok

Pellegrini: Musíme nájsť lepší spôsob, ako míňať v školstve peniaze

Musíme nájsť lepší spôsob, ako míňať zdroje, lebo sme ich míňali divne a mohlo viac skončiť priamo u pedagógov alebo v školách. Povedal to predseda NR SR a exminister školstva Peter Pellegrini počas prijatia účastníkov ankety o najobľúbenejšieho učiteľa či učiteľku na Slovensku - Zlatý Amos. Ako dodal, pri niektorých projektoch, ktoré súviseli so školeniami, si nebol vždy istý, či prinášajú pre pedagóga ten efekt, ktorý mali priniesť.

Pellegrini nechcel byť konkrétny, ale do budúcna by sa mali podľa neho peniaze využívať tak, aby dali učiteľovi to, čo potrebuje. *“Aby to neboli vymyslené projekty a školenia z úrovne ministerských úradníkov, ale aby si učitelia sami povedali, že potrebujú získať konkrétne zručnosti, a v čom ich majú školiť. V rámci adresnosti by som bol radšej, ak by peniaze do budúcna končili na konkrétnejšie účely, aby sami pedagógovia povedali, toto bolo fajn a toto potrebujeme,”* dodal Pellegrini.

Predseda parlamentu otvoril aj tému učebnicovej politiky. Ako uviedol, pokiaľ štát financuje tvorbu učebnice, mal by to byť majetok štátu a práve štát by s ním mal nakladať ako chce. Štát by mal mať podľa exministra školstva možnosť zverejniť učebnice v digitálnej podobe, povoliť rozmnožovanie a nebyť v rukách autorských kolektívov a vydavateľstiev, ktoré na knihách participujú. *“Som veľmi rád, že súčasné ministerstvo pristupuje k učebniciam inak a tvorí ich v spolupráci s pedagógmi, a tým pádom bude ministerstvo vlastníkom textov. Bude teda môcť využiť iba nejakého vydavateľa na vytlačenie a distribúciu knihy,”* dodal Pellegrini.

Zdroj: SITA

Pravidlá o zodpovednosti za stav areálov škôl sú podľa ministra Draxlera nejasné

Tragická smrť žiaka na Spojenej škole sv. Františka z Assisi v Bratislave otriasla verejnosťou ešte začiatkom tohto roka. Po tom, čo strom pod ťarchou snehu zavalil Matúška Z., polícia obvinila štyroch zamestnancov - riaditeľa školy, správcu areálu, vedúcu školského klubu a vychovávateľku.

„V tomto prípade s tým najhorším koncom sa stretlo viacero veľmi nepriaznivých okolností,“ povedal minister Juraj Draxler. „Samozrejme si musíme počkať na výrok súdu, ale osobne si naozaj myslím, že nebolo v silách pracovníkov školy zabrániť tragédii.“ Minister poukázal aj na nejasné pravidlá týkajúce sa zodpovednosti za stav areálov škôl:

„Je to jedna z mnohých tém, ktoré riešime. Potrebujeme efektívnejší súbor pravidiel stanovujúci úlohy a postupy pri narábaní s majetkom škôl.“

Podporu obvineným zamestnancom vyjadrili mnohé organizácie. *„Nikdy v našej práci neodstránime možnosť toho, že sa niečo stane,“* píše sa v liste Aleny Petákovej, prezidentky Združenia základných škôl Slovenska, ktorý dorazil na rezort. Aj združenie katolíckych škôl Slovenska stojí v tomto prípade na strane školy: *„Nespochybňujeme snahu orgánov činných v trestnom konaní o dôsledné vyšetrenie tejto tragédie, avšak obvinenie štyroch zamestnancov školy považujeme za neadekvátne a nespravodlivé.“* Slovenská komora učiteľov spustila v tejto veci petíciu, ktorá už má viac ako 4000 podpisov.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Na snímke minister školstva SR Juraj Draxler, zdroj: TASR/ Radovan Stoklasa

Škola vo Sv. Antone bude mať rýchly internet

Už len niekoľko desiatok metrov výkopu delí pracovníkov od školy vo Sv. Antone, aby ju pripojili prostredníctvom optickej siete na vysokorýchlostný internet. Škola sa ako jedna z vyše 200 na Slovensku zapojila do projektu ministerstva školstva SR s názvom Digitálne učivo na dosah. Postup prác prišiel 11. septembra skontrolovať do obce minister školstva Juraj Draxler.

“Tento projekt prináša do škôl všetok servis, ktorý potrebujú. Ministerstvo navyše pri ňom garantuje minimálne päťročný podporný servis,” povedal Draxler pre TASR. Školy budú mať napríklad aj možnosť pripojenia na WiFi. Celá služba je pritom bezplatná.

Projekt sa pilotne realizuje vo vyše 200 školských zariadeniach v piatich okresoch. Momentálne je položených asi 45 % dĺžky optických káblov.

Podľa ministra je dôležité, aby sa v školách zjednotila digitálna infraštruktúra. Projekt navyše prinesie rýchly a garantovaný prístup k digitálnemu edukačnému obsahu rezortu školstva. “Práve tento projekt má ukázať, akým spôsobom budeme digitalizáciu škôl v budúcnosti robiť,” pripomenul. Počet škôl, ktoré chcú zlepšiť svoje komunikačné prístupy, je totiž stále veľký. Prvé školy budú zapojené už po 24. septembri, hneď po spustení celého systému.

Zlepšenie vyučovacieho procesu a zrýchlenie práce s internetom si po vybudovaní optickej siete sľubuje aj riaditeľ Základnej školy s materskou školou Ferdinanda Coburga vo Sv. Antone Ladislav Labuda. “Aj keď majú naši žiaci i učitelia dobré počítačové vybavenie, vylepšenie dostupnosti informácií prostredníctvom rýchlych sietí a WiFi nám výrazne pomôže,” povedal TASR.

Na snímke minister školstva SR Juraj Draxler počas kontrolného dňa v obci Svätý Anton, zdroj: TASR / Branislav Račko

S duálnym vzdelávaním nám pomôže Nemecko

Memorandum o spolupráci v oblasti duálneho odborného vzdelávania medzi SR a Nemeckom podpísali 25. septembra v Novom Meste nad Váhom minister školstva SR Juraj Draxler a štátny tajomník nemeckého ministerstva pre vzdelávanie a výskum Georg Schütte.

Zdroj: SITA / Martin Medňanský

Detská online univerzita: 2 mesiace, 9 prednášok, 150 nadšených absolventov

Chvíľu som bol nahnevaný, že ešte aj cez prázdniny sa budem musieť učiť, nakoniec som bol veľmi rád, že ma mamina donútila. Takto s humorom komentoval svoje štúdium na Detskej Univerzite Komenského Online 2015 Lukáš z Levíc. On a ďalšie takmer tri stovky malých študentov sa dozvedeli, prečo je cukor jed, prečo kohút kikiríka, a aj to, prečo a ako funguje mozog. Umožnila im to spoločnosť DATALAN, slovenský líder v oblasti informačných technológií, ktorá im nové poznatky priniesla cez internet priamo do detských izieb.

Detská Univerzita Komenského vznikla z iniciatívy riaditeľa Divadla Aréna Juraja Kukuru a v tomto roku usporiadali Divadlo Aréna a Univerzita Komenského spoločne už jej 13. ročník. DATALAN ako partner DUK a technologický inovátor podporuje nielen záujem detí o spoznávanie praktického využitia informačných technológií, ale realizuje aj letnú DUK online, v ktorej deti študujú jednoducho cez počítač.

Na portáli www.dukonline.sk je pre študentov každý týždeň prístupné video a prepis z aktuálnej prednášky, ku ktorej DATALAN pripravuje online skúšobný test. *„Rôzne zaujímavosti a informácie v prednáškach ma úplne pohltili,“* zverila sa jedna zo študentiek, Terezka z Bratislavy. Výsledok testu sa študenti dozvedeli prostredníctvom e-mailu, a na absolvovanie DUK online a získanie diplomu museli úspešne zvládnuť aspoň 6 z 9 testov. Online vyučovanie je každoročne bezplatné, kapacitne neobmedzené a absolvovať ho môžu deti z celého Slovenska. Stačí im chuť vzdelávať sa a prístup na internet. *„Pri mori som prednášky pozerala cez mobil a tablet, a teraz po prázdninách nosím spolužiakom prednášky aj do školy,“* prezradila Veronika zo Zemianskych Kostolian.

Prázdninový vzdelávací projekt ako prvý na Slovensku sprístupnil deťom online formou prednášky špičkových univerzitných profesorov. *„Každý prednášajúci niečím zaujal. Mňa aj tým, že viem, že sú to ’veľkí dospeláci‘, pracujúci vo svojich profesiách s maximálnym nasadením a napriek tomu prispôsobili výklad nám, deťom,“* ocenila 14-ročná Amálka z Bratislavy.

DUK Online má za sebou už 5. ročník. Tento rok sa zaregistrovalo takmer tristo študentov, čo predstavuje 50% nárast oproti predchádzajúcemu ročníku. Online štúdium úspešne ukončilo 150 študentov, čo je o 20% viac než minulý rok. Šestnásti z úspešných absolventov „promovali“ s červeným diplomom. O štúdium majú tradične väčší záujem dievčatá (54,77%), a okrem Bratislavy sa najviac študentov pripájalo z Nitry a Levíc. Záujem však prejavili aj deti zo zahraničia, napr. z Čiech, či Francúzska. Priemerná úspešnosť v testoch dosiahla rekordných 98,74% a najviac detí vyplnilo prednášku Petra Pellegriniho - Prečo je predseda NR SR druhý muž v štáte. *„Najprv som nebol nadšený, že ma mamina prihlásila, no po prvej prednáške som sa už nevedel dočkať ďalšej,“* prezradil Nico z Pezinka.

Ako dokazuje prax, študenti dnes už vyžadujú moderné formy vzdelávania a prispôsobenie prístupu k poznatkom aj kontaktu s vyučujúcimi novým trendom, ako sú smartfóny, informácie prístupné na jeden klik a online komunikácia, ktoré už bežne využívajú vo svojom živote. Spoločnosť DATALAN aj prostredníctvom DUK Online ukazuje, ako môže moderný prístup vyvolať v deťoch záujem o poznávanie nových vecí a ako s nimi školy môžu zlepšiť komunikáciu. Potvrdila to aj spätná väzba 12-ročnej Natálky z Nových Zámkov: *„Netušila som, že takéto online štúdium ma tak chytí za srdce.“*

DATALAN

Viac zaujímavostí o DUK Online a absolventoch nájdete na www.dukonline.sk

Detská Univerzita Komenského Online 2015

Zaujímavé fakty

283 prihlásených študentov

150 absolventov

16 červených diplomov

155 dievčat

Najčastejšie meno:
Alexandra (8x)
Dominika (7x)

128 chlapcov

Najčastejšie meno:
Adam (9x)
Martin (8x)

Najpočetnejšie mestá

Študenti v krajoch

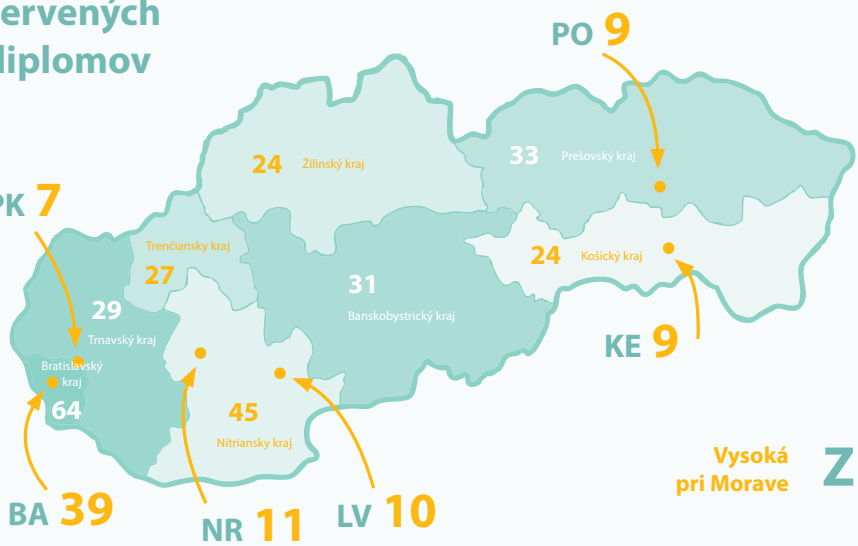

+

Zahraničie

ČR 5

FR 1

Najvzdialenejší študenti

Čadca
S

Vysoká pri Morave **Z**

V **Snina**

J
Komárno

Maximálna úspešnosť

Prednáška č. 5:
Prečo slnko mení farbu?

Najviac detí vyplnilo

Prednáška č. 1:
Prečo je predseda NR SR druhý muž v štáte?

Je písmo COMENIA SCRIPT vhodné pre prváčika?

(Postrehy a skúsenosti z praxe)

„Človek sa musí cvičiť vo všetkom. Teda aj v písaní, a to v ranom veku, pretože písmo je prvým a stálym základom vzdelania.“
(Jan Amos Komenský: Prvé kroky v umení čítať a písať)

Aj po 345 rokoch od úmrtia tohto pedagogického velikána, napriek súčasnej počítačovej dobe, sme inšpirovaní zamyslieť sa nad jeho myšlienkami o čítaní a písaní, ktoré navrhol učiť zároveň. Tento postup súbežného učenia čítania a písania som ako učiteľka 1.stupňa využívala ešte pred 20 rokmi a je nosným i teraz v 1.ročníkoch našich základných škôl.

V septembri 2013 šesť základných škôl začalo učiť vo vybranej experimentálnej triede 1.ročníka slovenčinu inak. Jednalo sa o projekt „Porozumenie čítaného textu“. Bol vytvorený výskumným tímom psychologičiek a logopedičiek z Katedry logopédie PF UK v Bratislave v spolupráci s občianskym združením Bakomi. Táto nová metodika vyučovania slovenského jazyka pre deti v 1. ročníku, ktorej súčasťou bol aj nový jazykový šlabikár, mala zabezpečiť rozvíjanie súvislého vyjadrovania detí, naučiť ich porozumieť čítanému textu, ale i hovoreným príbehom. Ako sa podarilo naplniť daný zámer, aké výsledky priniesol tento experiment v porovnaní s kontrolnými skupinami detí, stále od výskumníčok očakávame.

Nás však z experimentu prioritne zaujal alternatívny typ písma – COMENIA SCRIPT, ktorý bol súčasťou projektu. Prváci písali písmená veľmi blízke tlačeným, v danom type písma čítali aj texty a tento typ písma používajú pri písaní dodnes už v 3. ročníku. Avšak písané tvary písmen, aspoň vo formáte znalosti ich čítania, si žiaci doposiaľ neosvojili. Keďže tvary niektorých písmen COMENIA SCRIPTu sú odlišné od tvarov písaných písmen, narazili sme na začiatku školského roka v 3.ročníku na problém.

Išlo o hodinu cudzieho jazyka (v súčasnosti učím anglický jazyk), kde 5 žiakov v skupine (sú z A triedy, v ktorej bol experiment zrealizovaný) oznámilo, že z tabule text nevie prečítať. Následne si ho nevedeli do zošita odpísať, keďže bol napísaný písaným písmom.

Daná skutočnosť ma zaskočila, lebo doposiaľ som sa v praxi s tým nestretla. Písané písmo, ako bývalá elementaristka, používam v pedagogickej práci už 35 rokov. Navyše ostatných 10 žiakov v tejto anglickej skupine (sú z dvoch ďalších tretích tried), písané písmo používajú. Blyslo mi hlavou: *„Musím začať písať tlačeným písmom (aj keď COMENIA SCRIPT neovládam), aby to žiaci z A triedy vedeli prečítať.“* Avšak zároveň som si uvedomila, že u žiakov z B a C triedy týmto vlastne narúšam ich vytvorené návyky písania. Zrkadlový efekt odpisovania tvaru písmen z tabule u žiakov primárneho vzdelávania je absolútne prirodzený.

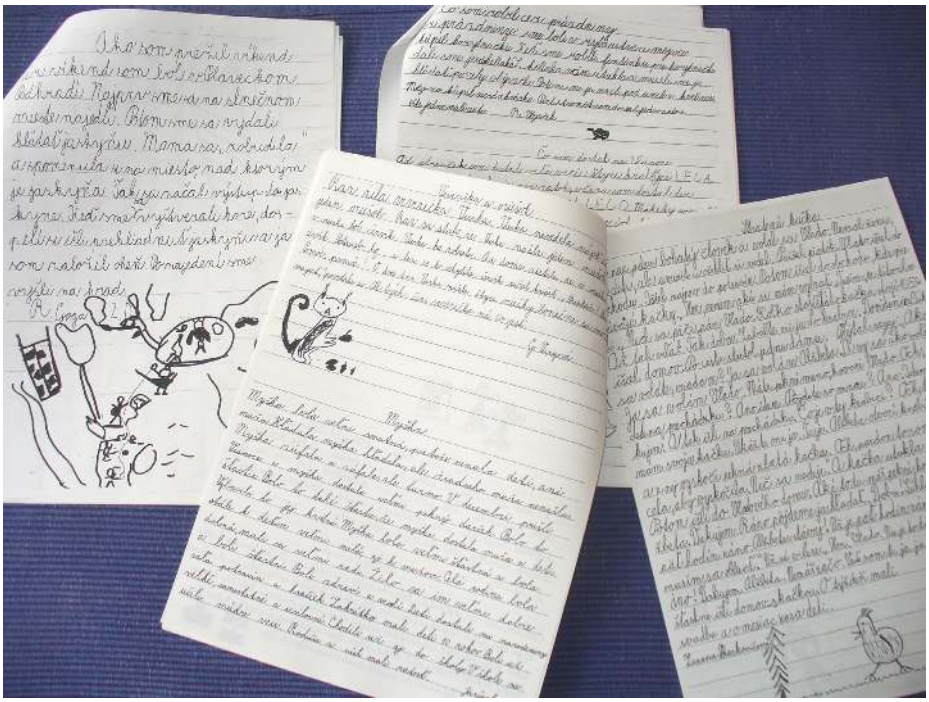

Uvedené zistenie ma priviedlo k potrebe zamyslieť sa nad otázkou: **Je písmo COMENIA SCRIPT vhodné pre prváčika?** Obzvlášť za situácie, že tento typ písma nie je na našich školách plošne zavedený! V praxi okrem spomínanej situácie môže nastať i iná okolnosť. Čo ak sa žiak s takto osvojeným typom písma presťahuje a začne navštevovať inú školu? Ako budú reagovať títo žiaci na písaný text v pracovných zošitoch iných predmetov? V 2.ročníku v učebnici slovenského jazyka a hlavne v pracovnom zošite, taktiež v čítanke a vo vlastivede je písané písmo na viacerých stranách. A čo bežné životné podmienky – písané texty na reklamných tabuliach, plagátoch, v tlači? Budeme musieť ešte tretiačikovi pomáhať pri samostatnom prečítaní písaných textov?

Zistili sme, že niektorí rodičia, prípadne starí rodičia začali oboznamovať deti s tvarmi písaného textu, v snahe byť im nápomocní. Našli sa i takí žiaci, ktorí z vlastného záujmu, či zvedavosti sa sami s písanými tvarmi „skamarátili“.
Domnievame sa však, že úloha zvládnutia znalosti a techniky čítania (vrátane písaného textu) a písania ako takého, je v našich podmienkach poslaním školy. Veď už Komenský označoval školu za dielňu ľudskosti,

Pokračovanie na 11. strane

Pokračovanie z 10. strany

do ktorej by mali byť všetci prijatí, aby sa vzdelávali a cvičili vo všetkom, čo je potrebné pre život.

Ešte pár myšlienok k zrealizovanému experimentu „Porozumenie čítaného textu“, o poslaní ktorého sme mali možnosť sa dočítať v novinách SME (16.8.2013).

Ako funkčne „starého kantora“ ma zamrzela v publikovanom príspevku *„Bez lastovičiek a Ema má mamu. Žiakov skúsia učiť písať inak“*, už úvodná myšlienka. Citujem: „Spomínate si ešte, ako ste sa trápili v prvej triede s písmenkami, ktoré museli byť krasopisné? Presne tak, sa abecedu drilujú aj dnešné deti.“

Myslím si, že spôsoby postupu, organizácie vyučovacej hodiny, teda metódy, formy, ako i prostriedky, ktoré si učiteľ volí pri činnosti so žiakmi odrážajú jeho pedagogické majstrovstvo. O to dominantnejšie je to v prípade práce prváckeho učiteľa. Týka sa to nielen jeho prístupu k žiakom ako k individuálnej osobnosti každého jednotlivca, ale i jeho celkovej práce s kolektívom ako tímom. Nespomínam si, že by bolo bazírovanie, teda zakladanie si na krasopise typické pre dobu minulú, ako sa v článku uvádza. Žiačikov sme viedli k správnemu tvaru grafém, ich proporcionalite, aby neprišlo k ich zámene, napríklad písaného písmena „l“ za písané písmeno „e“. Už vtedy sme totiž vedeli, že žiačikovia s „neposlušnými písmenkami“ budú využívať v budúcnosti pri písaní počítače. Preto našou prioritou bolo, aby sme text po nich vedeli prečítať, teda bol čitateľný a správny po gramatickej stránke. Samozrejme, výnimky potvrdzujú pravidlo. Skrátka tak ako všade, i medzi pedagógmi boli, sú a budú takí, ktorí krasopis vyžadujú. Ale nie je možné frontálne konštatovanie.

Trápi ma i usúdenie, že slovenskí školáci zaostávajú alebo nie sú schopní dosť dobre pracovať s textom, nevedia z neho vyťažiť informácie, nerozumejú mu. Vraj v 1. ročníku nie je venovaná systematická pozornosť, aby deti samostatne porozprávali príbeh, vyjadrili svoj názor, emócie, pocity.

Opätovne dávam do pozornosti osobnosť pedagóga, ten je organizátorom celej činnosti, k tomu nám nepomôžu nové šlabikáre, ale iba pre prácu učiteľa zanietení jednotlivci, učitelia – osobnosti. Som presvedčená, že takých, v pedagogických službách ešte máme a ďalší sa pripoja.

Pred 20 rokmi sme používali staré dobré šlabikáre. Deti sme motivovali osobným nadšením, hravými aktivitami, napríklad to boli činnosti so stavebnicou LEGO DACTA, ktorá rozvíjala okrem komunikačných zručností i jemnú motoriku žiakov. Malí prváčikovia si s radosťou postavili svoje výrobky, následne o nich rozprávali, tvorili vety. V nich zisťovali počet slov (medzipredmetové vzťahy), rozdeľovali ich na slabiky, hlásky, určovali, ktoré písmenko je prvé, posledné...

Určite ďalší elementaristi by vedeli uviesť veľké množstvo iných aktivít. A vyjadrenie názorov, pocitov, ale i sebahodnotenie a hodnotenie iných? K tomu boli žiaci vedení vytváraním vlastných príbehov. Tie písali už v máji – v júni v 1.ročníku a následne ich sami ilustrovali. Za pomoci rodičov sme hrebeňovou väzbou vytvárali triedne časopisy (spomínam si na „Naše prvotiny“, „Zvonček“, „Svetielko“, „Infomix“). Každé číslo sme spoločne čítali, príbehy analyzovali, hodnotili. Mnohé kolegyne triedne časopisy tvoria so žiakmi i dnes, alebo žiaci píšu triedne zápisky o potulkách z víkendových pobytov s putujúcim triednym maskotom (opička Poppy).

Práca učiteľa, a predovšetkým elementaristu je nádherná. Je to poslanie, ktoré nám veľmi rýchlo prináša spätnú väzbu v rozžiarených očkách našich žiakov. Časom sú to návraty stredoškolákov a vysokoškolákov, ktorí sa prídu porozprávať ako sa im darí, prípadne ako dospelí privedú svoje ratolesti na zápis do 1.ročníka na základnú školu, ktorá v ich mysliach zostala hlboko vrytá.

Zhrnuté a podčiarknuté: Zavádzanie experimentov, ktoré prinášajú inovatívne, ale efektívne metódy, a ktoré posunú cestu vzdelávania našich žiakov smerom pre nich pútavým, je v súčasnosti veľmi dôležité. Treba však mať na zreteli, že experimenty je potrebné realizovať s ohľadom na podmienky nášho školského systému, prípadne ich modifikovať. Vtedy prinesú želateľný efekt v prospech našich detí – žiakov, a o to nám predsa všetkým ide.

PhDr.Dagmar Zlatošová, PhD.

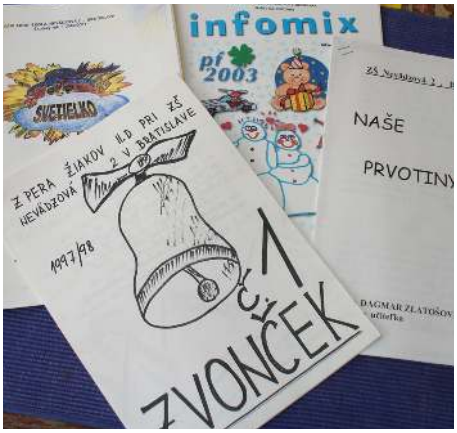

Európska noc výskumníkov pritiahla v Banskej Bystri viac ľudí ako vlani

Festival vedy Európska noc výskumníkov pritiahol 25. septembra do nákupného centra Europa v Banskej Bystrici tisícky návštevníkov. Predsedníčka Občianskeho združenia Vedecká hračka Beata Puobišová uviedla, že len u nej sa počas dňa zastavilo viac ako 5000 ľudí, celé triedy a rodiny s deťmi. Vlani spoločne vyrábali kaleidoskop, teraz to bola optická špirála.

OZ Vedecká hračka funguje už viac ako dve desaťročia. Jeho zakladateľka sa snaží vedeckými hračkami deťom jednoduchým a nenásilným spôsobom ukazovať prírodné zákonitosti a javy.

Zdroj: TASR

Vzdelávací štandard z nemeckého jazyka

Inovovaný Štátny vzdelávací program vstúpil do platnosti v septembri 2015.Do praxe sa zavádza postupne. V školskom roku 2015/2016 je platný len pre 1. a 5. ročník základnej školy. Dokument je zverejnený na webovom sídle Štátneho pedagogického ústavu (www.statpedu.sk – Inovovaný Štátny vzdelávací program (ŠVP) – Jazyk a komunikácia).

Nakoľko prvý a povinný cudzí jazyk v základnej škole je anglický, nemecký jazyk sa môže vyučovať v základnej škole ako druhý cudzí jazyk. Vzdelávací štandard je vypracovaný len pre nižšie stredné vzdelávanie, teda 2. stupeň základnej školy.

V Rámcovom učebnom pláne pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským je druhý cudzí jazyk zadefinovaný ako voliteľný predmet:

„Škola je povinná z rámca voliteľných hodín ponúknuť žiakom 7. - 9. ročníka ako druhý cudzí jazyk jeden z jazykov: francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk podľa možností školy a záujmu žiakov, a to najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne.“ (Rámcový učebný plán pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským, dostupné na internete: https://www.minedu.sk/data/att/7497.pdf)

V prípade, že základná škola bude vyučovať nemecký jazyk od 7. ročníka, žiaci by mali dosiahnuť pri dvojhodinovej týždennej dotácii na konci 9. ročníka komunikačnú úroveň A1.

Pre vyššie stredné vzdelávanie sú vypracované vzdelávacie štandardy pre komunikačné úrovne A1, A2, B1, B2.

V Rámcovom učebnom pláne pre gymnáziá s vyučovacím jazykom slovenským je výber cudzieho jazyka zadefinovaný nasledovne:

„vyučujú sa dva z uvedených jazykov: anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky a taliansky.“ (Rámcový učebný plán pre gymnáziá s vyučovacím jazykom slovenským dostupné na internete: https://www.minedu.sk/data/att/7899.pdf)

Nie je stanovený prvý ani druhý cudzí jazyk, ten je na výbere žiakov a od možností školy. Žiak môže maturovať aj z nemeckého jazyka na úrovni B2.

Štátny vzdelávací štandard pre nemecký jazyk sa svojou štruktúrou a obsahom zhoduje s pôvodným vzdelávacím štandardom z roku 2008. Upravili sa len kapitoly Charakteristika predmetu, Ciele predmetu a citáty zo Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (ďalej SERR). V inovovanom vzdelávacom štandarde z nemeckého jazyka sa zmenili aj niektoré pojmy, a to namiesto

- sociolingvistická kompetencia sa teraz používa sociolingválna kompetencia

- komunikačné zručnosti sa teraz používa komunikačné jazykové činnosti a stratégie

- spôsobilosti sa teraz nazývajú kompetencie.

Štruktúra dokumentov pre všetky komunikačné úrovne (A1, A2, B1, B2) je rovnaká.

Základom vzdelávacích štandardov je výkonový a obsahový štandard.

Výkonový štandard
určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť na konci príslušného stupňa vzdelávania.Komunikačné jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú integrovane. Napríklad počúvanie s porozumením s ústnym, prípadne aj s písomným prejavom.

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie majú v rámci jednotlivých úrovní stúpajúcu progresiu, napríklad:

Počúvanie s porozumením

A1 - sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná, aby mohol pochopiť význam;

A2 - porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach;

B1–porozumieť základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú

Pokračovanie na 13. strane

Pokračovanie z 12. strany

prednesené v primeranom tempe reči (upravené SERR, 2013, s. 68 – 70);

B2 - porozumieť živej alebo vysielanej spisovnej reči na známe aj neznáme témy, s ktorými sa stretáva v každodennom živote.

Písomný prejav

A1 - vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne;

A2 -napísať jednoduché osobné listy;
B1 - napísať súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov;

B2 - napísať obsahovo, jazykovo i štylisticky náročnejší slohový útvar (príbeh, rozprávanie, opis).

Výkonový štandard je povinnou časťou vzdelávacieho štandardu. Na konci stupňa vzdelávania žiaci musia dosiahnuť stanovenú komunikačnú úroveň.

Obsahový štandard

je špecifikovaný v rámci rozvíjania kompetencií a funkcií jazyka. Kompetencie a funkcie jazyka sa môžu rozvíjať v ľubovoľnom poradí a kombinovať podľa konkrétnych komunikačných situácií v rámci jednej úrovne.

Na jednotlivých úrovniach sú kompetencie a funkcie jazyka síce rovnaké, ale stúpajúcu progresiu možno pozorovať práve pri konkrétnych príkladoch v rámci interakčných schém.

Príklad:

Komunikačná situácia:

Žiaci sa stretávajú so žiakmi z partnerskej školy v Nemecku. Pri zoznamovaní chcú na seba upútať pozornosť. Na komunikačných úrovniach A1 a A2 používajú len jednoduché pozdravy, ale na komunikačných úrovniach B1 a B2 už používajú komplexnejšie a náročnejšie výrazy.

Kontakt aufnehmen - Aufmerksam wecken

A1 - *Bitte? Hallo!*
A2 - *Kann ich ...? Bitte.*
B1 - *Haben wir uns nicht schon gesehen? Erkennen Sie mich nicht wieder?*
B2 - *Kennen wir uns? Sind wir uns schon mal begegnet? Haben wir uns mal irgendwo getroffen?*

Kompetencie, funkcie jazyka a jazyková dimenzia sú povinnou časťou obsahového štandardu z nemeckého jazyka. Časti Diskurzná dimenzia a Interkultúrna dimenzia sú nepovinnou časťou obsahového štandardu z nemeckého jazyka. Slúžia ako pomôcka pre učiteľa. Učiteľ si ich môže podľa potreby meniť alebo aj dopĺňať. V poslednej časti vzdelávacieho štandardu z nemeckého jazyka sa nachádzajú tematické okruhy a slovná zásoba, ktoré sú odporúčanou časťou.

Vzdelávacie štandardy z nemeckého jazyka sú založené na tzv. činnostne zameranom prístupe k učeniu sa a vyučovaniu jazyka. Základným východiskom pri činnostne zameranom prístup zostáva, že cieľom vyučovania je komunikácia. Nie je cieľom len precvičovať gramatické javy, ktoré žiak neskôr v danej komunikačnej situácii často nevie použiť. Gramatika nie je cieľ vyučovania, ale len prostriedok, aby žiak zvládol konkrétnu komunikáciu. Žiak musí porozumieť a uvedomiť si, čo potrebuje, aby mohol dané situácie vyriešiť.

Pri činnostne zameranom prístupe je prvoradé aktívne a zmysluplné používanie jazyka, nie jeho štúdium. Žiaci by sa nemali učiť o jazyku, ale rozvíjať jazykové činnosti - ústnu produkciu a interakciu, počúvanie a čítanie s porozumením a písanie v kontexte, ktorý vychádza z reálneho života. Cieľom úprav vzdelávacieho štandardu z nemeckého jazyka bolo pripraviť pre pedagogickú verejnosť prehľadný dokument, ktorý učiteľom jasne ukáže, aký výkon majú ich žiaci dosiahnuť na danom stupni vzdelávania a s akým obsahom majú pracovať.

Autor: Beata Menzlová, ŠPÚ Bratislava
Ilustračná snímka, zdroj: TASR/Tomáš Doboš

V Košiciach žiakov veda zaujala

Zvedavci v Košiciach mohli spoznať svoju DNA, vidieť svet magnetických kvapalín, oboznámiť sa s tajomstvami nervového systému. Vedci pripravili počas Noci výskumníkov takmer 40 vedeckých stánkov a prezentácií Technickej univerzity, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, Prešovskej univerzity a výskumných ústavov SAV. "Cieľom podujatia je priblížiť vedcov verejnosti. Vedci sú bežní ľudia, ktorí žijú medzi nami, ale majú troška zaujímavejšie povolanie a táto akcia nemá len zabávať ľudí, ale aj vzdelávať a možno u tej mládeži podnietiť, aby v budúcnosti aj oni pouvažovali nad kariérou vedca," povedal projektový koordinátor Noci výskumníkov za Košice Peter Štofko.

Zdroj: TASR

Svetové úspechy mladých slovenských vedcov

Slovenskí študenti so záujmom o vedu sa každoročne zúčastňujú na finálových kolách predmetových olympiád, ktoré im otvárajú brány do rôznych kútov sveta. Aj počas tohto leta mladí vedci zožali na medzinárodných olympiádach úspechy vo viacerých oblastiach.

Tím mladých fyzikov priniesol domov striebro

Reprezentačnému tímu Slovenska na Medzinárodnom turnaji mladých fyzikov, ktorý sa uskutočnil v dňoch 26. júna až 4. júla 2015 v meste NakhonRatchasima v Thajsku sa podaril mimoriadny úspech, keď v konkurencii 27 krajín zo štyroch kontinentov obsadil štvrté miesto v absolútnom poradí a získal strieborné medaily. Členmi slovenského reprezentačného tímu boli súťažiaci ÁdámUrbán, Oravkin, Miroslav Gašpárek, Natália Ružičková (kapitánka), Martin Murín a realizačný tím v zložení Michal Hledík, Eduard Martin Plesch, František Kundracik a Zuzana Cocuľová.

Matematikom chýbal k zlatu jediný bod

Do exotického Thajska cestovali tento rokaj nadaní slovenskí matematici, aby sa zúčastnili 56. Medzinárodnej matematickej olympiády, ktorá sa konala od 4. do 16. júla 2015 v ChiangMai. Výborne si počínal najmä Bui Truc Lamz Gymnázia na Grösslingovej v Bratislave, ktoréhood zisku zlatej medaily delil jediný bod. So striebrom odišiel aj Eduard Batmendij z Cirkevného gymnázia sv. Mikuláša v Starej Ľubovni.

Fyzikom sa darilo aj v Indii

Okrem skupinového turnaja mladých fyzikov našu krajinu počas leta reprezentovali mladí vedci aj na46. Medzinárodnej fyzikálnejolympiáde v indickom Mumbai. Medzi 391 súťažiacimi z 82 krajínreprezentovali Slovensko piati gymnazisti. Najlepšie si počínal Martin Gažo z bratislavského Gymnázia na Skalickej ulici so ziskom striebornej medaily.

Biológia patrí dievčatám

V dánskom meste Aarhussa konal od 12. do 19. júla 2015 26. ročník Medzinárodnej biologickej olympiády. Zapojilo sa 62 krajín s celkovým počtom 239 študentov, z ktorých štyria boli Slováci. V tejto vedeckej disciplíne sa darilo najmä dievčatám: Michaela Bujdová z Gymnázia L. Stöckela v Bardejove a LilianaTušková z Gymnázia J. Fándlyho v Šali získali bronzové medaily.

Slovenskí informatici sa presadili v Kazachstane

V poradí 27. Medzinárodná olympiáda v informatike sa konala v dňoch 26. júla až 2. augusta 2015 v kazachšskom meste Almaty. Zúčastnilo sa na nej 322 súťažiacich stredoškolských študentov z 84 krajín celého sveta. Slovenskí informatici nesklamali a umiestnili sa na medailových priečkach. Najúspešnejší bol Eduard Batmendijn z Cirkevného gymnázia sv. Mikuláša v Starej Ľubovni so ziskom zlatej medaily.

Chemici bodovali v Baku

Slovenskú republiku na 47. Medzinárodnej chemickej olympiáde v Baku v Azerbajdžane od 20. do 29. júla 2015 reprezentovali štyria talentovaní gymnazisti. V konkurencii takmer 300 súťažiacich zo 75 krajín sveta všetci štyria získali medailové umiestnenia: Jakub Obuch (zlato, Gymnázium J.H. Trnava), Roman Staňo (striebro, Gymnázium Poštová, Košice), Štefan Stanko (striebro, Gymnázium A.V. Levice), Miroslava Palacková (bronz, Gymnázium V.B.N. Prievidza).

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

iuventa

Foto: Iuventa
Medzinárodná matematická olympiáda
Medzinárodná olympiáda v informatike
Medzinárodný turnaj mladých fyzikov

JA SOM NA DÔCHODOK MYSLEL VČAS!

Pilier vášho dôchodku

www.stabilita.sk | bezplatná infolinka 0800 11 76 76

STABILITA
doplnková dôchodková spoločnosť

Design by www.ccgroup.sk

EuroLeague Women
Košice 2016
KANDIDÁT NA EURÓPSKE MESTO ŠPORTU
GOOD ANGELS
ZAČÍNAME 14. 10. 2015
www.goodangelskosice.eu
LYNX
Informačné systémy
Bezpečnostné riešenia
www.lynx.sk
NESS
www.ness.sk
BIO
BIOTRONIK
excellence for life
www.biotronik.com
labo sk
Vaše laboratórne vybavenie
www.labo.sk
STABILITA
doplnková dôchodková spoločnosť
www.stabilita.sk
TV JOJ

VÝSKUMY.sk
Nechajte si platiť za surfovanie

Jeden zo spôsobov, akým sa môžete zapájať do internetového projektu, je možnosť zúčastniť sa internetových prieskumov.

V prieskumoch sa môžete vyjadrovať k otázkam z rôznych oblastí, posudzovať rôzne nové návrhy, a tak svojimi názormi a odpoveďami ovplyvňovať rozhodnutia rôznych firiem, spoločností či inštitúcií.

V online prieskumoch môžete hodnotiť reklamy, svoju spokojnosť s výrobkami či službami, môžete testovať nové produkty, alebo hodnotiť webové stránky.

Na internetovom paneli realizujeme rôzne typy projektov:

- Ad-hoc výskumy, podľa požiadaviek klienta, ktorý na základe odpovedí respondentov určí svoju marketingovú stratégiu alebo si pripraví plán do budúcna, nastaví optimálnu cenu či spustí marketingovú kampaň. Výsledky prieskumov realizovaných pre konkrétneho klienta patria len klientovi a nemôžeme ich zverejňovať.
- Lukratívne prieskumy, ako napríklad ochutnávky nápojov, kde po prihlásení sa do prieskumu a splnení regrutačných kritérií zasielame vzorky nápojov na testovanie poštou.
- Rôzne PR prieskumy na rôzne aktuálne témy. Výsledky týchto prieskumov sú voľne dostupné.
- Medzinárodné štúdie typu Digital Life, Mobile Life, do ktorých sa zapája vždy viacero krajín.

www.vyskumy.sk

Dôvody, prečo sa zapojiť

- Každému, kto sa na stránke www.vyskumy.sk zaregistruje, garantujeme, že za svoju účasť na internetovom projekte bude odmenený.
- TNS mince získate za relatívne krátky čas. Stačí, keď sa budete pravidelne zapájať do internetových prieskumov, stiahnete si aplikáciu Odmeňovač a budete sa zapájať aj do ďalších zaujímavých projektov.
- Bonusové TNS mince získate pri registrácii, pri pozvaní kamaráta do iPanelu ako aj pri ďalších aktivitách.
- Ak sa zapojíte do rôznych súťaží uskutočnených na www.vyskumy.sk, máte možnosť byť zaradený do losovania a získať ďalšie atraktívne ceny.
- Do internetových prieskumov sa môžete zapojiť vtedy, kedy Vám to vyhovuje a na svoje odpovede môžete využiť toľko času, koľko potrebujete.
- Svojou účasťou na iPaneli sa stanete súčasťou najväčšej agentúry pre prieskum trhu nielen na Slovensku, ale aj na celom svete.

Univerzita Komenského ocenila špičkové vedecké tímy

Rektor UK v Bratislave Karol Mičieta za účasti ministra školstva Juraja Draxlera 22. septembra slávnostne ocenil zástupcov 19 špičkových vedeckých tímov pôsobiacich na univerzite. Predstaviteľom tímov odovzdal Striebornú medailu UK.

Špičkové vedecké tímy identifikovala a následne v polovici júna zverejnila Akreditačná komisia, ktorá je poradným orgánom vlády SR. Z celkovo 37 špičkových tímov pôsobiacich na slovenských vysokých školách je až 19 z Univerzity Komenského. Šesť tímov pôsobí na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky UK, päť tímov je z Prírodovedeckej fakulty UK, štyri tímy z Filozofickej fakulty UK, dva tímy z Jesseniovej lekárskej fakulty UK, jeden tím z Lekárskej fakulty UK a jeden spojený tím z Prírodovedeckej fakulty UK a Fakulty matematiky, fyziky a informatiky UK.

Pilotný projekt s názvom „Identifikácia špičkových vedeckých tímov vysokých škôl na Slovensku“ odsúhlasila Akreditačná komisia na svojom zasadnutí v apríli 2014. Vysoké školy predložili na posúdenie 77 návrhov, ktoré hodnotili v niekoľkých etapách od októbra 2014. Na základe stanovených kritérií stále pracovné skupiny navrhli na ďalšie posudzovanie 44 tímov, ku ktorým sa následne vyjadrovali zahraniční experti. Projekt bol koncipovaný tak, aby identifikoval tímy vysokých škôl, ktoré súčasne dosahujú vysokú úroveň výskumu, významne sa podieľajú na výučbe a výchove doktorandov a majú mladého člena tímu. Požiadavka uvedených aspektov je opodstatnená vzhľadom na to, že vysoká škola je zároveň výskumnou i vzdelávacou inštitúciou, v ktorej musí byť súčasná úroveň poznania a výskum základom výučby, a ktorej perspektíva nie je mysliteľná bez mladých tvorivých pracovníkov.

Zdroj: Sita

VÝSKUMY.sk
Nechajte si platiť za surfovanie

Internetový projekt vyskumy.sk je určený pre všetkých tých, ktorí sa radi zapájajú do rôznych prieskumov, ankiet, radi vypĺňajú dotazníky na rozličné témy alebo sa len tak chcú vyjadriť k rôznym otázkam, či povedať svoj názor na niektorú z aktuálnych tém.

Na tejto stránke Vám ponúkame možnosť zapojiť sa hneď do viacerých typov projektov:

- Zapájanie sa do internetových prieskumov (vypĺňanie dotazníkov na rôzne témy)
- Stiahnutie si aplikácie Odmeňovač a zúčastniť sa tak prieskumu merania návštevnosti internetu
- Regrutácia do ďalších prieskumov

Podmienkou účasti na projekte je registrácia.

Všetky Vaše aktivity na tejto stránke sú následne odmenené. Zarábate virtuálne peniaze - TNS mince, ktoré si môžete následne vymeniť za množstvo skvelých odmien. Po zarobení potrebného počtu TNS mincí si tovar vyberiete z Katalógu odmien a cez e-shop následne objednáte. Po objednaní tovaru sa Vám automaticky z Vášho konta odpíše počet TNS mincí zodpovedajúci hodnote vybraného tovaru. Vašu odmenu Vám bezplatne doručíme až domov do 30 dní odo dňa objednania.

www.vyskumy.sk

Kúzlo prírodných vied s projektom Scientix

Aj vo vašej škole patria prírodovedné predmety medzi najmenej obľúbené medzi žiakmi a študentami? Ako ich motivovať a ukázať im kúzlo prírodných vied v podmienkach našich škôl? Učitelia prírodných vied to nemajú ľahké a musia hľadať také metódy, formy a prístupy vo svojej výuke, aby motivovali a inšpirovali svojich žiakov, aby získali pozitívny vzťah k predmetom STEM, či v niektorých prípadoch sa začali venovať hlbšie prírodovedným predmetom, či sa sami stali vedcami alebo odborníkmi v oblasti STEM. Učiteľom prírodných vied na Slovensku i v celej EÚ je skvelým inšpirujúcim pomocníkom portál projektu Scientix (http://www.scientix.eu), ktorý ponúka množstvo vzdelávacích zdrojov, hotových projektov na implementáciu, možnosť profesionálneho rozvoja učiteľov, účasti na elearningovom vzdelávaní, národných i medzinárodných workshopoch a konferenciách.

Nový vzdelávací program sa zaujíma aj o názory učiteliek

Viac ako 300 materských škôl z celého Slovenska už predškoláčikov vzdeláva „ponovom“. Štátny pedagogický ústav v spolupráci s MŠVVaŠ SR, Metodicko-pedagogickým centrom a Štátnou školskou inšpekciou posledné dva augustové týždne školil učiteľky materských škôl v deviatich mestách po celom Slovensku.

V aktuálnom školskom roku môžu materské školy dobrovoľne zavádzať inovovaný Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (iŠVP) do praxe. Cieľom pilotnej fázy je overovať potenciál a spôsob fungovania iŠVP počas jeho zavádzania do školskej praxe.Školy sa v tejto fázemôžu lepšie oboznámiť s koncepciouiŠVP, so zmenami v ňom a legislatíve, ale najmä sospôsobomi tvorby školského vzdelávacieho programu. Školy získajú informácie o tvorbe školského vzdelávacieho programu (ŠkVP)priamo od odborníkov, ktorí sa podieľali na tvorbe iŠVP,zároveň si môžu vymeniť skúsenosti s ďalšími školami zapojenými do pilotnej fázy.

Zavádzanie iŠVP znamená pre školy určité zmeny hlavne pri tvorbe školského vzdelávacieho programu. Štátny pedagogický ústav v spolupráci s MŠVVaŠ SR, Metodicko-pedagogickým centrom a Štátnou školskou inšpekciou preto pripravil od 17. augusta do 27. augusta 2015 v Banskej Bystrici, Bratislave, Komárne, Košiciach, Nitre, Prešove, Trenčíne, Trnave a Žiline jednodňové školenia. Školy sa počas nich oboznámili s koncepciou a dôležitými zmenami v iŠVP, adaptáciou výkonových štandardov pre jednotlivé vzdelávacie oblasti a plánovaním výchovno-vzdelávacej činnosti na september 2015.

Do pilotnej fázy zavádzania iŠVP sa prihlásilo celkovo 315 materských škôl z celého Slovenska. Školení sa zúčastnilo 370 učiteliek materských škôl. Najviac ich boloz Trnavy(62), Prešova(56) a Žiliny (52).

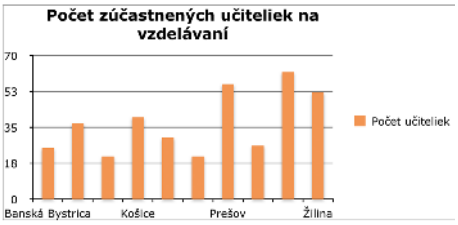

V rámci školení si učiteľky materských škôl vyskúšali napríklad vytvoriť vlastný plán výchovno-vzdelávacej činnosti tak, aby zohľadňoval aj individualitu detí. Pobyt v materskej škole nie jelen o vzdelávacích aktivitách, ale aj o vytváraní sociálnych väzieb medzi deťmi. „Za najväčšie pozitívum považujem rozdelenie výkonových štandardov do jednotlivých úrovní a zároveň prácu s výkonovými štandardami počas plánovania. Veľmi nám pomohli ukážky plánovania z praxe. Milo nás prekvapilo pozitívne hodnotenie našej práce a chápanie učiteľa v materskej škole ako dôležitej súčasti edukácie. Ako učiteľky s praxou súhlasíme, že výkonové štandardy z jednotlivých vzdelávacích oblastí nadväzujú na oblasti v ZŠ,“ zhodnotila proces učiteľka z Materskej školy Lovinobaňa.

Inovovaný ŠVP so sebou prináša aj novú formuláciu výkonových štandardov. Pre ľahšiu prácu s nimi boli pripravené aj adaptácie, v ktorých sú pre lepšiu orientáciu rozpracované jednotlivé výkony na výkonové úrovne.

„Všetci zúčastnení uvítali funkčnú súčinnosť ŠPÚ, MPC a ŠŠI. A čo je najdôležitejšie i samotné učiteľky z praxe poskytli lektorom veľmi silnú pozitívnu spätnú väzbu na inovovaný Štátny vzdelávací program a otvorene deklarovali záujem sa i naďalej zúčastňovať ďalších takýchto vysoko produktívnych školení,“ povedala lektorka a členka odbornej komisie pre MŠ PaedDr. Zuzana Moncmanová, PhD.

Ivana Gregorová, Štátny pedagogický ústav,
Lucia Maková, Metodicko-pedagogické centrum

Rezort dopravy pripravuje súťaž Do školy na bicykli

Ministerstvo dopravy chce po dvoch ročníkoch súťaže Do práce na bicykli odštartovať aj jej obdobu určenú žiakom s názvom Do školy na bicykli. Cieľom je podľa ministerstva podporiť cyklodopravu žiakov do škôl. Rezort tak podľa hovorcu Martina Kóňu začína podnikať kroky na vytvorenie takejto súťaže.*”V rámci nultého ročníka sme oslovili všetky základné a stredné školy a chceli sme od nich stručné informácie a nápady, ako by sa dala podporovať cyklodoprava v ich konkrétnych podmienkach,”* opísal národný cyklokoordinátor Peter Klučka. Školy dostali návrh podujatí, ktoré môžu na podporu cyklistickej dopravy zorganizovať v rámci nultého ročníka súťaže. *“Z najlepších nápadov priamo zo škôl, ako aj z diskusie s odborníkmi by ministerstvo v budúcom roku chcelo pripraviť podujatie, ktoré by žiakov aj školy motivovalo na väčšie zapojenie bicykla pri cestách žiakov do a zo školy,”* doplnil Kóňa.

Zdroj: TASR

ZOBER® LOPTU NIE DROGY

www.zoberloptu.sk

KAŽDÁ LOPTA POTREBUJE HRDINU

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. SEPS
www.sepsas.sk

TIPOS
www.tipos.sk

Ministerstvo zdravotníctva SR
www.health.gov.sk

VEOLIA
Efektívne energetické riešenia
www.veolia.sk

ColiPrev®
aby deti nebolelo bruško
www.detskekoliky.sk

VISION IT SOLUTIONS
www.visionit.sk

Pow-en®
Váš dodávateľ elektriny
www.pow-en.sk

Košice 2016
KANDIDÁT NA EURÓPSKE MESTO ŠPORTU

SAMSUNG

radio best fm

rtv:
ROZHLAS A TELEVÍZIA SLOVENSKA

Výučbové aplikácie

Vlastnosti mobilných zariadení, predovšetkým tabletov ich predurčuje ako výborných pomocníkov pri výučbe. Dotykový displej umožňuje maximálne interaktívne ovládanie. K dispozícii sú aj tablety podporujúce písanie dotykovým a niektoré modely aj obyčajným perom. Najdôležitejším predpokladom kvalitnej výučby sú však aplikácie. V aplikačných obchodoch pre všetky mobilné platformy ich nájdete desiatky tisíc, viac alebo menej kvalitných. K dispozícii je aj nepreberné množstvo webových aplikácií s výučbovou tematikou, ktoré je možné používať aj v prehliadačoch na mobilných zariadeniach. Naša pravidelná rubrika vám pomôže pri výbere. Postupne budeme predstavovať aplikácie, ktoré odporúčajú buď redaktori PC REVUE aj také, ktoré používajú a svojim žiakom odporúčajú učitelia základných a stredných škôl.

iTunes U - edukačný portál Apple

Pri výbere výučbovej aplikácie pre iOS, ktorú predstavíme v tejto rubrike ako prvú, padla voľba logicky na iTunes U, ktorá je integrovaná priamo v operačnom systéme. iTunes U je edukačný portál, ktorý pedagógom aj študentom univerzít ponúka zaujímavé materiály na vyučovanie, absolvovanie kurzov, alebo samoštúdium. Nájdete tu napríklad prednášky od renomovaných profesorov z najznámejších univerzít ako Cambridge, Duke, Harvard, Oxford, či Stanford a taktiež aj veľa kvalitných jazykových kurzov. Materiály potrebné pre výučbu sú k dispozícii vo forme audio nahrávok, videa, kníh, PDF, či prezentácií. Môžete ich používať online, alebo si ich stiahnuť do svojho iPadu, či iPhone.

Edukačný portál spolu s integrovanou aplikáciou umožňuje učiteľom aktívne viesť kurzy, posielať svojim študentom správy, operatívne im prideliť prácu, zmeniť rozvrh, či písať poznámky buď individuálne, alebo pre celú triedu naraz. Študenti môžu doplniť materiály k jednotlivým lekciám o vlastné poznámky. Navyše sú konsolidované aj všetky poznámky vytvorené v aplikácii iBooks tak, aby ste mohli jednoducho a efektívne študovať. Okrem čítania kníh, prezerania prezentácií, lekcií a zadaní domácich úloh môžu študenti prijímať oznámenia s aktuálnymi informáciami o prednáškach. V podporovaných krajinách môžu pedagógovia vytvárať a spravovať kurzy a ich základné súčasti, ako sú lekcie, úlohy, učebnice, testy a sylaby, a ponúknuť ich miliónom používateľov zariadení so systémom iOS na celom svete. V najnovšej verzii je doplnená možnosť odovzdávania úloh zo súkromných kurzov lektorovi, privátne diskusie so študentmi a integrovaná žiacka knižka, kde je možné sledovať úlohy a hodnotenia študentov.

iTuneU

Výučbové podcasty (iOS)

Podcast je príspevok ľubovoľného žánru a obsahu, ktorý je k dispozícii vo forme videa, alebo zvukovej nahrávky. Takto sa distribuujú nielen niektoré rozhlasové a televízne relácie, či krátke dokumenty, ale aj kurzy z akejkoľvek oblasti, predovšetkým jazykové. Podcasty je možné prehrať v rovnomennej aplikácii, prípadne si ich stiahnuť do zariadenia a prehrať neskôr keď na to budete mať čas, ale nebudete mať k dispozícii internetové pripojenie - napríklad v lietadle. K dispozícii je niekoľko sto tisíc bezplatných podcastov, ktoré sú prehľadným spôsobom rozdelené do rôznych kategórií a rebríčkov.

Ak hľadáte kvalitné anglické jazykové kurzy, odporúčame v iTunes Store v kategórii Podcasty zadať do vyhľadávania frázu „australia network“. Nájdete niekoľko veľmi kvalitné série videokurzov angličtiny. Séria 42 podcastov Living English je zameraná na všeobecnú angličtinu, teda slovnú zásobu a gramatiku. Na začiatku každej približne 15 minútovej lekcie je krátka epizóda miniseriálu a zvyšok lekcie sa podrobne preberá slovná zásoba a gramatika Pre výuku „obchodnej“ angličtiny je určená séria The Business of English. Pozostáva z 15 tich lekcií zameraných na bežné situácie v obchodných vzťahoch.

Podcasty

Khan Academy (web + aplikácie pre všetky platformy)

Khan Academy je nezisková organizácia zameraná na vzdelávanie, založená v roku 2006 Američanom Salmanom Khanom, absolventom MIT a Harvardu. Projekt je primárne zameraný na oblasť vzdelávania, teda na deti navštevujúce základné školy a ich pedagógov, ktorí môžu výučbu obohatiť videami

z Khan Academy. Webová stránka portálu obsahuje zbierku niekoľko tisíc videolekcií uložených na YouTube. Pokrývajú veľa predmetov a vedných odborov- matematiku, fyziku, chémiu, históriu, medicínu, finančníctvo, ekonómiu, biológiu, astronómiu a veľa ďalších. Lekcie sú podávané zrozumiteľnou formou. Lektorova tvár sa nikde neobjavuje a diváci vidia len to, čo kreslí alebo píše na svoju čiernu elektronickú tabuľu.

KhanAcademy

Okrem prístupu cez web sú k dispozícii aj aplikácie pre všetky mobilné platformy, a to nielen priamo od KhanAcademy, ale aj od vývojárov tretích strán, nakoľko videolekcie sú voľne dostupné. Webová stránka, aj mobilné aplikácie ponúkajú cvičebný systém, ktorý generuje študentom príklady na základe ich úrovne a výkonu. Aj tento softvér je k dispozícii ako open source. Zakladateľ projektu totiž vsadil pri šírení vedomostí a vzdelávacích materiálov na využívanie crowdsourcingu, čiže participácii pri tvorbe online vzdelávacieho prostredia na podnet všeobecnej výzvy. V praxi to znamená predovšetkým participovanie dobrovoľníkov na dabovaní videí, prípadne ich doplňania o titulky v príslušnom jazyku. V Českej republike je tento projekt pod názvom Khanova škola už uvedený do realizácie a dostupný pre všetkých, ktorí oň majú záujem prostredníctvom webovej stránky. Väčšina lokalizovaných videí je s titulkami, postupne však plánujú videá aj predabovať. Na slovenskej lokalizácii Khan Academy pracuje nezisková organizácia P-MAT. Organizuje skupinu dobrovoľných prekladateľov a dabovačov, s cieľom preložiť podstatnú časť Khan Academy do slovenčiny.

Ľuboslav Lacko
Ilustračné foto, zdroj: TASR/Dušan Hein

Inovatívni učitelia sa už po druhýkrát stretnú na konferencii Odborné Sociálne Siete v školstve

Bratislava - Na začiatku novembra sa v Bratislave stretnú učitelia, ktorí cítia potrebu zlepšiť situáciu v školstve a sú ochotní isť s dobou v technológiách. Už druhá konferencia Odborné sociálne siete v školstve pod mottom - Spravme spolu krok k lepšej spolupráci, budovaniu siete učiteľov, sa bude konať 9. novembra 2015 v hoteli Mercure na Žabotovej ulici. Účasť je pre učiteľov bezplatná vďaka organizátorovi spoločnosti Atos a partnerovi konferencie Samsung. Viac o stretnutí sa záujemcovia dozvedia na https://digipedia.bluekiwi.net, kde sa prihlásia pomocou prihlasovacích údajov, ktoré sú zhodné s údajmi na portál planetavedomosti.iedu.sk a tuul.sk. Ak ich ešte nemáte, poskytne vám ich registrátor vašej školy. Informácie o konferencii budú zverejnené aj na Facebook stránke firmy Atos https://www.facebook.com/atos.slovakia

Obsahom konferencie bude okrem iného predstavenie najzaujímavejších diskusií a úspechov skupín (priestorov) ako napríklad ISCED1, Aplikácie a užitočné web stránky u Marty, Testy - tu nájdeš všetky, Matematika, Fyzika. Pre účastníkov budú pripravené ukážky práce s blueKiwi DiGiPEDiA - odbornej sociálnej siete, ktorá je prístupná výhradne slovenským pedagógom, zaznie aj informácia o práve začínajúcej súťaži „Staň sa úspešným moderátorom blueKiwi“. Učitelia si na konferencii budú môcť vymeniť skúsenosti, prebrať pálčivé témy, prípadne identifikovať a otvoriť nové skupiny na odbornej sociálnej sieti blueKiwi Digipedia.

Súčasťou podujatia bude aj vyhodnotenie súťaže o blueKiwi šampiónov. Výhercom budú odovzdané zaujímavé ceny ako napríklad tablet PC, spolu v hodnote vyše 2 000 EUR. Súťaž učiteľov všetkých predmetov beží v plnom prúde. Novootvorený priestor Výskum a prax sa pridáva do súťaže plnením nenáročných aktivít, ktoré vedú k zvyšovaniu komunikácie naprieč úrovňami školstva (ZŠ – SŠ – VŠ). Cieľom priestoru je poskytnúť dôležité kontakty, podporiť výmenu a tak zefektívniť spoluprácu ľudí medzi výskumom a praxou.

Na našej odbornej sociálnej sieti určenej práve pedagógom, denne pribúda množstvo nových príspevkov, čím vzniká vzácna znalostná databáza a aktivuje sa komunikácia medzi učiteľmi na celom Slovensku, hovorí Ing. Marta Izsofová, moderátorka blueKiwi. Aktuálne máme okolo 3400 príspevkov a toto číslo sa stále zvyšuje. Súťaž potrvá až do konca októbra. Rozhodli sme sa však už v dnes drobnými cenami odmeniť angažovanosť učiteľov, ktorí napríklad prispievajú množstvom vynikajúcich webstránok a aplikácií, či kvalitných testov Socrative z predmetov Anglický a Slovenský jazyk, Geografia, Fyzika, alebo širokým prehľadom užitočných online materiálov. Odmeníme v neposlednej rade aj autorky materiálov z vlastnej tvorby na predmet Mladý záchranár a Náboženská výchova. Tešíme sa na každého pedagóga a dúfame, že na novembrovej 2. konferencii Bluekiwi môžeme hrdo odmeniť tých najlepších tabletmi, ako aj ďalšími zaujímavými cenami a najaktívnejšiu školu interaktívnou tabuľou, uzatvára Marcel Borik, odborný poradca v oblasti firemných sociálnych sietí zo spoločnosti Atos.

O spoločnosti Atos

Atos SE (Societas Europaea) je lídrom v digitálnych službách. Zákazníkom na celom svete skupina Atos poskytuje konzultačné služby a služby integrácie systémov, manažované služby a BPO, cloudové operácie, riešenia pre Big Data a bezpečnosť, ako aj transakčné služby prostredníctvom spoločnosti Worldline, európskeho lídra v odvetví platieb a transakčných služieb. Vďaka hlbokej znalosti technológií a odvetvia pracuje skupina s klientmi naprieč rôznymi sektormi: obrana, finančné služby, zdravotníctvo, priemysel, médiá a sieťové odvetvia, verejný sektor, obchod, telekomunikácia a doprava. Atos sa sústredí na biznis technológie, ktoré podporujú pokrok a ktoré pomáhajú organizáciám vytvárať firmy budúcnosti.

bluekiwi An Atos Company

Atos

Viac informácií nájdete na: sk.atos.net

Osobnosť človeka je formovaná zážitkami z detstva. Aká osobnosť vyrastie z dieťaťa, ktoré bolo šikanované? Výchovno-preventívny program DRUHÝ KROK učí deti brániť sa šikanovaniu

Šikanovanie a agresivita detí, útoky na učiteľov, intolerancia voči odlišnostiam, extrémizmus. Situácie, ktoré podľa aktuálnych prieskumov vzbudzujú najväčšie obavy u učiteľov aj u rodičov. Najviac sa však dotýkajú detí.

Osobnú negatívnu skúsenosť so šikanovaním priznala štvrtina chlapcov a 20 % dievčat. Svedkom šikanovania niekoho iného bolo až 43 % žiakov – zistila to v prieskume Štátna školská inšpekcia, ktorá v minulom školskom roku v 86 školách zisťovala bezpečnosť prostredia. Tretina detí sa so svojim trápením nikomu nezdôverí. Viac ako polovica prípadov šikanovania sa stáva priamo v školskom prostredí.

„Základom prevencie šikanovania je naučiť deti zvládať hnev a zlosť, byť empatickým k správaniu a prežívaniu ľudí okolo seba, lepšie chápať ich konanie, rozpoznávať emócie a pochopiť ich, tolerovať odlišnosti u iných a tiež naučiť sa riešiť bežné životné konflikty a hádky tak, aby to bolo v prospech veci a aby riešenie neubližovalo iným.“ hovoria školské psychologičky Eva Gajdošová a Gabriela Herényiová.

Program DRUHÝ KROK učí deti brániť sa šikanovaniu

Na Slovensku sa už niekoľko rokov realizuje preventívny program proti násiliu v školách s názvom Druhý krok, MŠVVaŠ SR odporúčaná učebná pomôcka pre výchovu v materských a základných, určeného pre prácu učiteľov na hodinách etickej výchovy, ale aj mimo vyučovacích hodín napr. v školskom klube, alebo v práci psychológov. Program Druhý krok pomáha riešiť agresiu, násilie, šikanovanie, hyperaktivitu, nedisciplinovanosť a intoleranciu u detí a rozvíjať ich morálne správanie, komunikáciu, súdržnosť, sociálne vzťahy a sociálnu klímu v triedach a skvalitniť tiež spoluprácu školy a rodiny.

V rokoch 2003 – 2007 bola efektívnosť tohto medzinárodného programu, používaného aj v Dánsku, Fínsku, Švédsku, Nemecku, Lotyšsku, Kanade, južnej Amerike, Japonsku aj v Austrálii, overovaná aj na slovenských základných a materských školách. Úspešne – o čom svedčí aj odporúčanie udelené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Akreditované vzdelávanie pedagogických a odborných pracovníkov škôl a školských zariadení

MŠVVaŠ SR schválilo v r. 2011 program kontinuálneho vzdelávania s názvom Výchovno-preventívny program rozvoja multikultúrnej tolerancie žiakov proti násiliu v školách, ktorého súčasťou je aj výcvik v používaní programu DRUHÝ KROK. Pedagogickí pracovníci absolvovaním vzdelávania získajú až 15 kreditov, odborní pracovníci 12 kreditov. Lektormi vzdelávania sú renomovaní odborníci v oblasti teórie a praxe školskej psychológie a pedagogiky prof. Gajdošová, dr. Herényiová, doc. Valihorová a dr. Barancová.

DRUHÝ KROK pozitívne vplýva na študijné výsledky a školský prospech detí

Ťažiskom programu je naučiť deti správne riešiť konkrétne životné situácie z prostredia školy, z rodiny či z trávenia voľného času s využitím kariet a fotografií. K fotografiám je vypracovaný presný metodický postup, podľa ktorého môže pedagóg a psychológ postupovať. Okrem toho je k programu pripravená aj metodická príručka, plagáty, básničky a ďalšie metodické materiály na celý školský rok. Učitelia, ktorí s týmto programom už dlhšie pracovali, zaznamenali vo svojej triede veľké pokroky u detí v oblasti porozumenia sociálnym situáciám, väčšej spolupráci, súdržnosti a pomoci iným, zníženia konfliktovosti a intolerancie, redukovania negatívnych emócií hnevu, zlosti, agresie a väčšej spokojnosti v triede. Pozorovali viaceré pozitívne reakcie a prejavy správania u žiakov, medzi iným aj väčšiu spokojnosť detí v triede a zlepšenie ich školských výsledkov a prospechu.

Odborným garantom programu je prof. PhDr. Eva Gajdošová, PhD., OZ Profkreatis a spolukoordinátorkou je PhDr. Gabriela Herényiová, PhD, obe skúsené odborníčky v psychológii v školách na Slovensku.

Škola zapojením sa do programu „DRUHÝ KROK“ vytvára lepšie, tolerantnejšie a bezpečnejšie prostredie pre deti a učiteľov. Doteraz sa do programu sa na celom Slovensku zapojilo 180 základných škôl, 120 materských škôl, spolu viac ako 300 pedagógov.

Program DRUHÝ KROK patrí na každú základnú školu. Ako zapojiť Vašu školu do programu nájdete na www.druhykrok.eu.

DRUHÝ KROK
KROK KU ŠKOLE BEZ ŠIKANOVANIA

Viac ako 1 000 000 Eur pre učiteľov zapojených v projekte EnglishOne

Nové trendy vzdelávania učiteľov anglického jazyka na základných školách

Všetkých 3 000 učiteľov, zapojených do projektu „Nové trendy vzdelávania učiteľov anglického jazyka na základných školách", známeho ako EnglishOne, má aktuálne možnosť získať zaujímavú finančnú odmenu za tvorbu materiálov využiteľných pri výučbe anglického jazyka. Za tvorbu vzdelávacích materiálov si môžu zarobiť stovky eur.

Doporučení pre vyučovanie angličtiny a názorov na použitie rôznych postupov a metód je veľmi veľa. Nikto však nie je povolanejší na takúto diskusiu, ako samotní učitelia. Práve vy, učitelia, každý deň vidíte, čo žiaci potrebujú a ako ich učiť angličtinu ešte kvalitnejšie.
Práve preto by sa všetci učitelia anglického jazyka prihlásení v projekte EnglishOne mali teraz aktívne zapojiť do tvorby materiálov pre výučbu angličtiny. A navyše, za zdieľanie svojich „best practices" môžu získať aj zaujímavú finančnú odmenu.

Učitelia majú na výber z troch typov výstupov. "Vzorový postup vyučovacej hodiny" je podrobný popis vyučovacej hodiny s využitím inovatívnych metód, "Osvedčená pedagogická skúsenosť" je opisom skúsenosti učiteľa s využitím tvorivých metód a moderných didaktických prostriedkov a v ponuke je aj vypracovanie "Prípadovej štúdie", ktorá podrobne popíše praktické použitie digitálneho vzdelávacieho obsahu Core Curriculum for English, dodaného z projektu EnglishOne.

Konkrétne formy výstupov sú podrobne popísané v metodike, ktorá bola učiteľom predstavená na školeniach. Jednotlivé výstupy budú dostupné aj pre ostatných učiteľov anglického jazyka, budú slúžiť ako študijné materiály a budú tak zaujímavou inšpiráciou aj pre ostatných kolegov.

Atraktívny honorár

Tvoriť výstup sa finančne oplatí. Na honoráre za tvorbu výstupov je vyhradených viac ako 1 000 000 EUR. Výstupov môže jeden učiteľ predložiť aj viac, teda nie je limitovaný len jednou témou alebo typom výstupu.
Honorár za tvorbu výstupov je určovaný nielen podľa typu výstupu, ale aj podľa jeho rozsahu. **Za jeden výstup môže učiteľ získať až 660 Eur. Počet výstupov na jedného učiteľa nie je obmedzený.**

Čas sú peniaze

Času na dokončenie výstupov je zatiaľ dosť. Hraničný termín na odovzdanie posledného výstupu je až **15. november 2015.**
Menej času je však na odoslanie prihlášky. Prihlášku je potrebné poslať do 15. októbra 2015.

Na potrebu zdieľania skúseností upozornili učitelia už v prieskume British Council z decembra 2014. Až 82% učiteľov angličtiny považuje zapojenie učiteľov do tvorby vzdelávacích materiálov za vysoko potrebné pre zlepšenie kvality výučby anglického jazyka na Slovensku.

Preto neváhajte a podeľte sa o svoje skúsenosti. Všetky potrebné informácie a online prihlášku nájdete na stránke www.englishone.sk

Učte angličtinu s EnglishOne, zapojte svojich žiakov a vyhrajte spolu parádne ceny

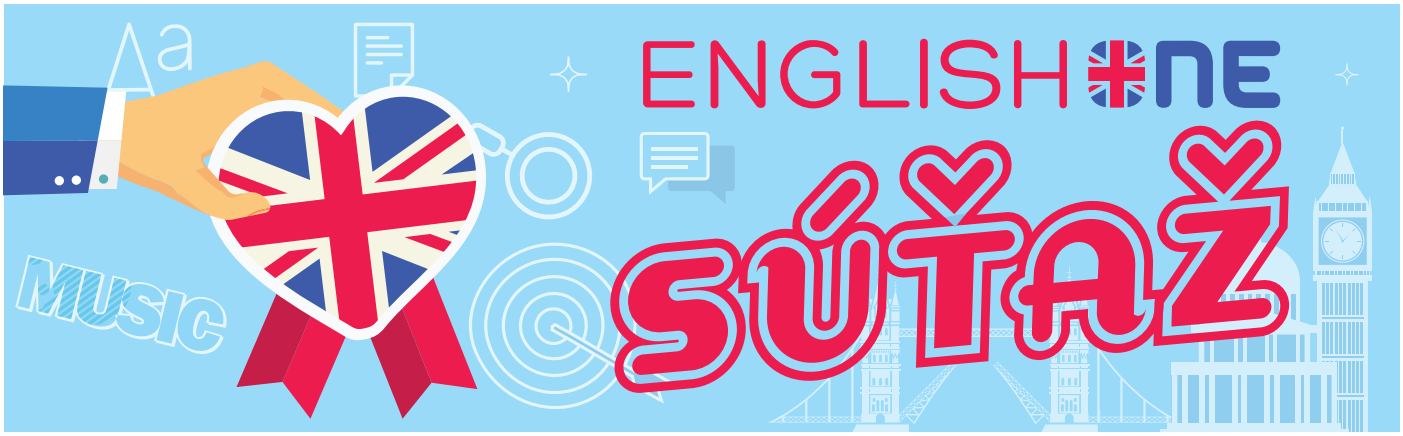

Učitelia zapojení do projektu „Nové trendy vzdelávania učiteľov anglického jazyka na základných školách“ známeho ako EnglishOne mohli zapojiť seba a svojich žiakov do „Súťaže EnglishOne“ a môžu tak hrať o atraktívne ceny.

Čo môže byť lepšie ako motivovať učiteľov, motivovať žiakov a zároveň podporiť využívanie moderného digitálneho vzdelávacieho obsahu „Anglický jazyk“ na Planéte vedomostí? Môže to už byť len fakt, že popri učení sa cudzieho jazyka dostanú učitelia aj ich žiaci možnosť vyhrať zaujímavé ceny. Stačilo sa zapojiť do „Súťaže EnglishOne“.

Úlohy pre učiteľov a žiakov

Učiteľ pri odosielaní prihlášky do súťaže objednal hracie karty, ktoré rozdá žiakom. Na portáli Planéta vedomostí vytvorí 10 hracích úloh a sprístupní ich svojim žiakom. Žiaci dostanú za každú úspešne vyriešenú úlohu nálepku. Po nalepení 10 nálepiek a vyplnení osobných údajov na hracej karte, odovzdá žiak kartu učiteľovi. Vyplnené hracie karty odošle učiteľ usporiadateľovi súťaže najneskôr **do 15. novembra 2015.**

Každý si príde na svoje.

Na žiakov čaká celkovo až 100 parádnych cien. Hlavnou cenou je 5 koncertov speváckej hviezdy CELESTE BUCKINGHAM. Celeste okrem koncertu pre celú školu pripraví pre triedu výhercu aj hodinu angličtiny. Ďalšími cenami sú 3 perfektné výlety, 15 tabletov, 15 xboxov, 30 slúchadiel Beats a poukážky na nákup v kníhkupectve Panta Rhei. Hlavnou cenou pre učiteľov anglického jazyka je intenzívny jazykový pobyt v anglickom Oxforde, 3 letecké zájazdy do Veľkej Británie a až 300 vzdelávacích balíčkov od British Council. Každý balíček obsahuje testovanie testom APTIS, online kurz angličtiny Learn English Pathways a Skype konverzácie s native speakrom.

Hrať je celkom jednoduché.

Každý desiaty učiteľ vyhráva.
Stačí, ak učiteľ odošle minimálne 10 správne vyplnených hracích kariet do 15. novembra 2015.
Súťaž organizuje Metodicko-pedagogické centrum a spoločnosť AGEM Computers, dodávateľ didaktických prostriedkov pre projekt EnglishOne v spolupráci s British Council.
Viac info na www.englishone.sk

Čím sa kedysi písalo?

Ľudstvo sa v istom vývojovom štádiu dostalo k tomu, že sa snažilo zaznamenávať svoje vedomosti a informácie na dlhší čas. Najskôr sa vytesávali znaky a obrazce do piesku, potom do skaly, až sa objavil papyrus, koža, papier. Na všetky tieto podklady bolo treba informácie zaznamenať.

Dlhé storočia stála európska vzdelanosť na krídlach vtákov. Doslova. Každý žiak sa okrem umenia spoznávať písmenká učil aj umeniu prirezávať písacie perá. Používali sa hlavne dostupné brká z krídiel husí, ale i labutí a potom aj moriek. Brká sa nechali najskôr vysušiť a potom sa napustili voskom, aby do seba nevpíjali atrament, ktorým sa písalo. A potom sa prirezali, teda zastrúhali tak, aby mali ostrý špic, ktorý po omočení v atramente zanechával na podklade stopu. K najväčším výrobcom pier patrili Holanďania a Rusi. Písalo sa 17. a začínalo 18. storočie.

Osvietenská filozofia priniesla významné rozšírenie pohľadu na vzdelanie a jeho význam v živote ľudí. S tým prišla aj štátna byrokracia, daňové povinnosti, spisovanie obyvateľov – a nedostatok pier. Bol to vážny problém. Anglicko malo na začiatku 19. storočia napríklad spotrebu okolo 30 miliónov pier ročne. Práve v tejto krajine to v hlave „zaplo“ istému Josephovi Bramahovi a vymyslel, že perá sa dajú rozštvrtiť a každá štvrtinka sa dá vložiť do drevenej rúčky, čím sa zvýši počet pier štvornásobne. To sa už v Anglicku zdokonalila výroba rôznych druhov železa a to už bol iba krôčik k tomu, že v roku 1780 si John Mitchell z Birminghamu nechal patentovať oceľové pero. Revolučný vynález má na svedomí Jamess Pery, pričom jeho zásadný prínos bol v tom, že ním vytvorené oceľové pero malo na záreze dierku v ktorej sa hromadil atrament a tento potom rovnomerne stekal po pierku na papier. Toto kovové pierko vložené do rúčky na viac ako jedno storočie ovplyvnilo spôsob písania. Kto chodil do školy v šesťdesiatych rokoch minulého storočia si iste spomenie, že sa používalo ešte v našich školách. Tak isto sa používalo aj na poštách.

Perá sa stali umeleckými dielami, výrobným artiklom, ktorý sa často spolu s atramentom stával vyhľadávaným darčekom. To už hlodala v nejednej hlave myšlienka s otáznikom – ako spojiť pierko s nejakým zásobníkom atramentu. Newyorský obchodník L. F. Waterman prišiel v roku 1884 s geniálnym nápadom – zásobník atramentu vzduchotesne uzavrel a kanálikom doň natiahol atrament. Vynález plniaceho pera mu priniesol milióny dolárov a ľudstvu uľahčil písanie perom bez toho, aby museli po každých pár písmenách namáčať hrot pera vo fľaške s atramentom. Pero sa už dalo ľahko nosiť vo vrecku saka, či v kabelke a dalo sa ním písať na ktoromkoľvek mieste. Plniace perá sú dodnes ozdobou v nejednej domácnosti, ako spomienka na starých rodičov, či školské časy rodičov. Toto pero prežilo dodnes.

Šesťdesiate roky však priniesli revolúciu v písaní perom – prišli na svet prvé „večné perá“. Tento vynález vďačí za svoj vznik vojnovej výrobe. Patent na tento vynález dostalo pero síce už 30. októbra 1888, ale dalo sa ním písať vďaka nedokonalej technológii len na hrubý kartón. Základná myšlienka – rozptyl atramentu pomocou rolujúcej guľôčky bol na svete. Druhá svetová vojna zdokonalila výrobu guličiek do guľôčkových ložísk, ktoré boli potrebné do zbraní zabíjajúcich ľudí. Vedľajším produktom sa stali jemné guľôčky, ktoré sa dali využiť v guľôčkových perách. Nový typ pera skonštruoval v roku 1938 v Argentíne László Biro. Prvú veľkú objednávku – 30 tisíc guľôčkových pier dostal od anglickej RAF pre svojich leteckých navigátorov, aby mohli perami písať aj vo vysokých nadmorských výškach. V mnohých krajinách sa toto pero dodnes nazýva „biro“ alebo „biropen“.

Učitelia síce spočiatku používanie tohto druhu pera zakazovali, ale napokon si zvykli a dnes sú tieto perá napriek tomu, že už väčšina ľudí píše na klávesnici počítača, súčasťou nášho života.

Zdroj: Historická revue
Ilustračné foto, zdroj: UCN

Semináre pre učiteľov ako vyučovať s tabletom sa rozširujú o ďalší modul

Semináre pre učiteľov základných a stredných škôl zamerané na získanie zručností ako vyučovať s tabletom ako didaktickou pomôckou sa aktuálne rozširujú o ďalší vzdelávací modul.

Po úvodných dvoch moduloch, venovaných tabletovým aplikáciám využiteľným vo výučbe a správe žiackych tabletov bude 3. modul orientovaný na zmiešané vyučovanie, tzv. Blended Learning. „Ide o rôzne metódy využívania dotykových technológií na vyučovaní. Ich aplikáciou získa vyučovanie pestrosť a dynamiku, čo je jediná cesta, ako upútať a sústrediť pozornosť dnešných žiakov na preberané učivo,“ hovorí Ján Machaj, riaditeľ neziskovej organizácie EDULAB, ktorá projekt realizuje.

Nový vzdelávací modul bude zameraný na získanie zručností učiteľa, ako skombinovať prácu s digitálnym vzdelávacím obsahom a rôznymi tabletovými aplikáciami, ako organizovať tímovú spoluprácu, či ako využívať multimediálne prezentácie v novom šate. Učitelia tiež budú mať možnosť oboznámiť sa s metódou obrátenej hodiny (Flipped Classroom), pri ktorej sa kladie dôraz na samostatnú aktivitu žiaka mimo školy. Ťažiskom vyučovania sa v tomto prípade stáva prezentácia ním nadobudnutých vedomostí, ktoré, v spolupráci s učiteľom, následne zdieľa na vyučovacej hodine so spolužiakmi.

Účasť na seminári je pre učiteľov bez poplatku. Semináre sú organizované v rámci projektu Škola na dotyk, ktorý realizuje Nezisková organizácia EDULAB a spoločnosť SAMSUNG ELECTRONICS a doposiaľ sa ich zúčastnilo spolu už 2 200 učiteľov z celého Slovenska. Vedené sú skúsenými učiteľmi, ktorí počas projektu získali cenné praktické skúsenosti z výučby s tabletom a ich cieľom je odovzdať tieto skúsenosti ďalej ostatným učiteľom. Semináre prebiehajú v malých skupinkách s maximálnym počtom 15 účastníkov, takže lektor má možnosť venovať sa účastníkom aj individuálne.

Semináre sa uskutočnia na dvanástich školách zapojených do projektu Škola na dotyk. Na týchto školách zároveň prebiehajú semináre Modul 1, venovaný aplikáciám a Modul 2, venovaný správe učebne. Školy sa nachádzajú v Bratislave, Banskej Bystrici, Bošanoch, Detve, Košiciach, Leviciach, Nitre, Poprade, Púchove, Sabinove, Šamoríne a v Trstenej.

Viac informácií o projekte Škola na dotyk AKADÉMIA, ako aj o termínoch nadchádzajúcich seminárov je možné získať na akademia.edulab.sk.

Komplexnú inšpekciu považujú za prínosnú 69,7 percenta škôl

Komplexnú inšpekciu považujú za prínosnú 69,7 percenta škôl. Vyplýva to z analýzy dotazníkov od riaditeľov škôl, ktorú zverejnila Štátna školská inšpekcia na svojej internetovej stránke. Komplexnú inšpekciu v školách považuje za prínosnú 69,7 percenta riaditeľov škôl. Vyše štvrtina riaditeľov uviedla, že štátna školská inšpekcia bola skôr prínosná. Celkovo 4,9 percenta opýtaných riaditeľov tvrdí, že komplexná inšpekcia v škole nebola vôbec alebo skôr nebola prínosná. Slabšie hodnoteným indikátorom bol rozsah písomných podkladov, ktoré inšpekcia požadovala. Rozsah podkladov považovalo za primeraný 53,4 percenta opýtaných a za skôr primeraný ho označila presná tretina riaditeľov. Ostatní ho hodnotili ako neprimeraný alebo skôr neprimeraný a 0,7 percenta riaditeľov to nevedelo posúdiť.

Pozitíva

Pozitívnym zistením zo spracovaných výsledkov je, že školy vo svojej činnosti využili vo veľkej miere inšpekčné zistenia a závery. Spokojnosť prejavilo až 83,9 percenta riaditeľov, ktorí zužitkovali inšpekčné zistenia na zlepšenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a celkovej úrovne školy. Celkovo 13,8 percenta škôl uviedlo, že skôr využili inšpekčné závery. Iba 0,7 percenta škôl uviedlo, že závery nevyužili. Na otázku *"Mal váš zriaďovateľ záujem o výsledky školskej inšpekcie"* uviedlo 66,3 percenta škôl záujem zriaďovateľa a 16,3 percenta odpovedalo, že skôr mal záujem. Ďalších 9,4 percenta škôl odpovedalo, že zriaďovateľ skôr nemá záujem a 4,4 percenta odpovedalo, že nemá záujem. Zvyšných 3,5 percenta škôl to nevedelo posúdiť.

Práca školy

Časť dotazníka bola zameraná aj na sebahodnotenie práce školy.

pokračovanie nájdete na www.ucn.sk

Zdroj: SITA,
Ilustračná snímka, zdroj: TASR/Štefan Puškáš

V rebríčku 100 najlepších univerzít v oblasti vedeckých inovácií vedú USA

Americké univerzity celosvetovo vedú v oblasti vedeckých inovácií, ale čelia silnej konkurencii zo strany ázijských univerzít úzko prepojených na priemysel. Vyplýva to z analýzy akademických dokladov a patentových prihlášok.

zverejnený každoročný rebríček 100 čelných univerzít - TOP 100 agentúry Reuters - umiestnil na prvé miesto Stanfordovu univerzitu (USA), liaheň nových myšlienok v srdci Silicon Valley. Absolventi tejto univerzity založili niektoré z najväčších technologických spoločností sveta, ako je Hewlett-Packard, Yahoo či Google.

Prvých deväť miest rebríčka obsadili americké školy, na druhom mieste za Stanfordovou univerzitou nasleduje Massachusettský technický inštitút (MIT) a na treťom Harvardova univerzita. Juhokórejská univerzita KAIST na 10. mieste rebríčka je jediným neamerickým zástupcom v prvej desiatke.

Európa

V Európe si vedie v oblasti vedeckých inovácií najlepšie britská Imperial College London, celkove je na 11. mieste. Bola založená v roku 1907 a je relatívne mladá v porovnaní s belgickou univerzitou KU Leuven (16. v poradí, založená roku 1425) a anglickou Cambridgeskou univerzitou (25. v poradí, založená roku 1209).

Ázijské univerzity rastú na sile vo vedeckých inováciách a preukázali mimoriadnu zdatnosť uplatniť tieto inovácie vo výrobkoch. Južná Kórea, ktorá je domovinou technických gigantov ako Samsung, bodovala vysoko v kategórii schválených patentov. Okrem USA majú najviac škôl v prvej stovke univerzít Južná Kórea (9) a Japonsko (9), zatiaľ čo Čína má v rebríčku iba jednu - pekinskú univerzitu Čching-chua (Tsinghua) na 72. mieste.
Politici a spoločnosti sa na univerzity spoliehajú, že premenia verejne financovanú vedu do znalostí a napokon aj do nových produktov, ktoré poháňajú

hospodársky rast. Avšak hoci sú vedecké inovácie vo svete vyzdvihované, nie je ľahké ich prínos zmerať.

Čo má rebríček priniesť?

Nový rebríček univerzít agentúry Reuters má za cieľ priniesť najkomplexnejšie a najsystematickejšie aktuálne hodnotenie na základe analyzovania desiatich rozličných kategórií, založených na objeme a vplyve vedeckého výskumu, na objeme a úspechu patentových prihlášok a na využití citovaných objavov vo vedeckom a firemnom svete.

Veľké ľudnaté krajiny sa v prehľade nevyhnutne umiestnili vyššie, je však potrebné sa pozrieť aj na relatívny výkon univerzít, píše Reuters. Napríklad malé Švajčiarsko s ôsmimi miliónmi obyvateľov a dvoma čelnými svetovými farmaceutickými spoločnosťami má v rebríčku tri školy (27. - Federálny technologický inštitút v Lausanne, 37. - Švajčiarsky federálny technologický inštitút v Zürichu a 53. - Zürišská univerzita), čo v prepočte na osobu znamená, že má viac inovatívnych univerzít ako ktorákoľvek iná krajina sveta.

Z európskych univerzít sa najlepšie umiestnili ďalej ako 40. v poradí Oxfordská univerzita, na 43. mieste Dánska technická univerzita (DTU) a 50. je Technická univerzita Mníchov (TUM). V stovke najlepších univerzít majú svoje školy aj Holandsko a Belgicko. Celý rebríček je nájdete na www.reuters.com/most-innovative-universities.

Zdroj: TASR

Astronómovia prezentovali svoju prácu v T. Lomnici

Program v rámci Európskej noci výskumníkov si pripravili aj v Astronomickom ústave Slovenskej akadémie vied na Starolesnianskych lúkach pri Tatranskej Lomnici. Pripravené boli hodinové vstupy do areálu AÚ s výkladom o rôznych témach, s videoprojekciou, ktorá zaznamenáva prácu astronómov od nočného porovnávania až po publikáciu dát v odborných časopisoch. Možnosť vidieť prácu astronómov pod Tatrami má verejnosť len niekoľkokrát v roku. V júni tu organizujú napr. prednášky pre školy, brány ústavu sú otvorené počas Týždňa vedy a techniky a počas Noci výskumníkov.

Zdroj: TASR

Digitálni olympionici predviedli skvelé výkony

Viac ako stovka žiakov si v súťaži „Digitálna olympiáda“ vyskúšala svoje zručnosti pri práci s digitálnymi objektmi. Súťaž realizovalo Centrum vedecko-technických informácií SR v rámci národného projektu Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety.

„Celkovo sme zaznamenali 145 pokusov o vyriešenie digitálneho objektu. Najviac sa do súťaže zapájali žiaci prvého stupňa základných škôl, pričom títo žiaci zaznamenali aj najviac úspešných pokusov. Na prvých miestach sa síce nachádzajú chlapci, do súťaže sa však hojne zapájali aj dievčatá,“ uviedla PR manažérka projektu, Mgr. Monika Vozárová.

Cieľom súťaže bolo zapojiť žiakov základných a stredných škôl do používania digitálnych objektov. Tí následne vyhľadávali indície podľa súťažného zadania. Prvé tri miesta v každej kategórii (prvý, druhý a tretí vzdelávací stupeň) boli určené na základe správnosti odpovedí a času, za ktorý sa žiaci k týmto odpovediam dopracovali.

„Víťazom prvého stupňa sa stal Samuel Skladaný zo Základnej školy Slovenských partizánov v Považskej Bystrici, ktorý vyriešil digitálny objekt za takmer 27 minút. Rekordéra sme zaznamenali pri druhom stupni, kde Tomáš Benčo zo Základnej školy Jozefa Hanulu v Liptovských Sliačoch potreboval na vyriešenie digitálneho objektu len niečo viac ako minútu. Víťazom tretieho stupňa sa stal Filip Antonín zo Športového gymnázia Jozefa Herdu v Trnave, ktorý potreboval na správne vyriešenie digitálneho objektu 23 minút,“ dodala Monika Vozárová. Víťazi jednotlivých kategórií získali ročné predplatné magazínu Quark.

Národný projekt „Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety“ je spolufinancovaný z prostriedkov Európskej únie prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu v rámci operačného programu Vzdelávanie. Jeho cieľom je obsahová prestavba vzdelávania na základných a stredných školách s využitím inovatívnych foriem a metód výučby, ako aj zvýšenie pripravenosti budúcich absolventov na súčasné a budúce potreby trhu práce. Súčasne má projekt za úlohu vypracovanie lokálneho obsahu pre žiakov vo forme tzv. „digitálnych objektov,“ čo sú animácie, krížovky, doplňovačky či iný digitálny obsah s jasným vzdelávacím cieľom.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

UČITEĽSKÉ NOVINY
Periodikum o školstve a vzdelávaní
Vydáva Učiteľské noviny o.z.
Adresa a sídlo redakcie:
Lamačská cesta 8/A
811 04 Bratislava
IČO vydavateľa – 42 418 089

Šéfredaktor: PhDr. Ľubomír Pajtinka, PhD.
Mobil: 0904 700 570
Email: pajtinka@ucn.sk
Štatutárny zástupca :
Mgr. Martina Miksová
Mobil: 0948 038 354
E-mail: miksova@ucn.sk
Facebook: www.facebook.com/ucitelskenoviny

Redakcia si vyhradzuje právo upraviť titulok príspevku a vykonať v rukopise potrebné štylistické a ďalšie úpravy tak, aby sa nestratil význam a obsah príspevku. Redakcia môže rozhodnúť aj o nezaradení príspevku na publikovanie.

Redakcia sa nemusí stotožňovať s obsahom a názormi prezentovanými v príspevkoch.

Majiteľmi ochrannej známy Učiteľské noviny sú OZPŠaV SR a MŠVVaŠ SR.

Za štylistickú a jazykovú úroveň príspevkov zodpovedajú ich autori, v redakcii príspevky neprechádzajú jazykovými korektúrami.

Učiteľské noviny sa distribuujú zadarmo
Periodicita vydávania: mesačne s výnimkou letných prázdnin

Zadané do tlače: 28. 9. 2015
Registračné číslo MK EV 5217/15
ISSN 0139-5769.

Výučbové aplikácie predviedli skvelé výkony

Scribd

Scribd je najväčšou celosvetovou online knižnicou dokumentov, textov, kníh (audio kníh) a komiksov, ktorá je vo forme aplikácie ako aj webového portálu. Slúži pre študentov strednej, no najmä vysokej školy. Vzhľadom a niektorými funkciami môže pripomínať sociálne siete ako Facebook alebo Instagram. Jej hlavnou náplňou je prístup ku knihám rôznych žánrov ktoré sú menej známe ale aj celosvetovo uznávané.

Pokiaľ chce užívateľ využívať všetok potenciál aplikácie alebo webu Scribd, musí platiť 9 dolárov mesačne, čo však vôbec nie je veľa vzhľadom k obrovskému množstvu kníh, ku ktorým má následne prístup. Hlavnou náplňou je uploadovanie, zdieľanie patričných dokumentov s priateľmi alebo "followovanie" zaujímavých ľudí, ktorých publikačno-editačná činnosť je hodná sledovania a sťahovania vtxt alebo pdfformáte. Bez poplatku má užívateľ obmedzený prístup k publikáciám. Môže si prečítať niekoľko strán z kníh, no potom sa na obrazovke zobrazí lišta, ktorá znemožní prehliadať knihu dovtedy, pokým nezaplatí príslušnú sumu peňazí.

Udemy

Udemy je dnešnou novodobou virtuálnou univerzitou, ktorá zhromažďuje informácie do tematických celkov od laikov, vysokoškolských profesorov a odborníkov pričom ponúka ich publiku prostredníctvom online kurzov vo forme videí, za ktoré si však treba zaplatiť. Cenové relácie sa pohybujú od 10 až po 400 dolárov na základe kvality a kvantity obsahu. Záujemca má prístup k recenziám výučbových videí, ale ak sa chce sám presvedčiť o ich kvalite, niektoré lekcie umožňujú preview (prezretie si videa) a tým má užívateľ možnosť vyhodnotiť, či sa mu do toho oplatí investovať peniaze. Témy, ktoré sú obsiahnuté vo videách, sú rozdelené na základe profesných odvetví, od umeleckých ako fotografovanie, hudba, dizajn, práca s videom a animáciou až po technické smery ako IT management, programovanie, tvorba mobilných aplikácii, webov a databáz. Udemy ráta aj s možnosťou, že niekto by chcel využiť čas na vzdelávanie aj v tom prípade, že nemá prístup k internetu. Poskytuje možnosť prezerania videí v offline režime.

Udemy je vhodné pre ľudí, ktorí chcú získať lepší prehľad o konkrétnej oblasti. Pedagógovia a špecialisti môžu ponúkať pre Udemy online kurzy a tak si slušne privyrobiť.

Desmos

Desmos je aplikácia, ktorá prevažne zohráva úlohu veľmi pokročilej kalkulačky so všetkými funkciami a operáciami. Okrem vypočítania náročnejšieho príkladu, resp. funkcie, vie výsledok aj prehľadne graficky znázorniť. Súradnicovú sústavu je možné priblížiť a vzdialiť. Desmos je multiaplikáciou, ktorá využíva prevažne matematiku, ale má v sebe zakomponovaných niekoľko zábavných prvkov. Pomocou matematických vzorcov a funkcii umožňuje kresliť obrazce do grafov, ktoré sa môžu správať dynamicky alebo staticky.

WolframAlpha

Po tejto aplikácii siahnu ľudia, keď majú problém s ťažším zadaním alebo rovnicou. WolframAlphaje schopná vykresľovať grafy na základe zadaného príkladu ako Desmos, ale s tou nevýhodou, že vždy ponúka zápis výsledku v iných formách, čo nemusí byť vždy potrebné a užitočnépričom je potom z toho jeden veľký guláš. Dokonca niekedy neuvedie výsledok v takom formáte, ktorý práve potrebujeme. WolframAlpha je komplexnou aplikáciou a natoľko vyvinutou, že sa jej môžete na čokoľvek opýtať, od historických udalostí a predpovede počasia až po zloženia jednotlivých potravín či materiálu alebo chemických vzorcov pri ktorých ponúka aj grafické znázornenie. Jej využitie môžeme nájsť pri výpočtoch derivácii, inegrálov, analytiky, planiometrie, atď.

Martin Žák
Ilustračné foto, zdroj: TASR/František Iván, TASR

„Chalupkovci“, chystajte sa!

Na to, aby kdekoľvek na svete mohlo čosi so spoločenským významom a kultúrnou hodnotou vydržať napríklad 48. rokov treba prinajmenšom 4 základné veci:

- vynikajúcu myšlienku,
- ľudí, ktorí ju napĺňajú,
- peniaze
- miesto, kde sa bude realizovať a perspektívu budúcnosti…

Toto všetko Chalupkovo Brezno od svojho začiatku malo. A má dodnes. Je to najväčšie pedagogické podujatie na Slovensku v súčasnosti. A stále má svoj rastový potenciál.

Chalupkovo Brezno to sú stovky učiteľov, desiatky stretnutí organizátorov, to je, či bol Maco Kán, Ivan Haľama, Janko Nemčok, Laco Bartko, Laco Šimon, Maroš Mochnay, Ondro Nagaj, Lubka Kaliská, Janka Borguľová, Ivan Plintovič, Brigita Šimonová, Jozef Cesnak, Evka Pršová, Jarko Šurina, Janko Lehocký, Anka Štulajterová, Janko Pampúrik, Melánka Dubínyová, Miro Glembek , ale to sú aj výlety na Bacúch, nezabudnuteľný Šumiac, Horná, či Dolná Lehota …

Ale, to sú aj učitelia, samotní aktéri Zdeno Suchý, Zlatka Matláková, Evka Ludvigová, Vlasta Vargicová, Vierka Čurmová, Júlia Čurillová, Zuzana Kucháriková, neopakovateľný Lukáš Jánoška a mnohí, mnohí ďalší.

Pomáhajú miestne školy, učitelia, Gymnázium, Hotelová akadémia, strojnícka priemyslovka. Každý svojim dielo, jedni zabezpečia ubytovanie, iní priestory, stravovanie.

Podujatie má svoj stály termín na jeseň a jeseň býva v Brezne anglická. Zavše prší, zavše je hmla, zavše aj trochu zasnežilo, či mrzlo. Tak sa mi to aspoň zdá. Babieho leta, ako by to malo po správnosti byť si účastníci veľa neužili.

Pre účastníkov sú stretnutia na Brezne čarovné najmä ľuďmi, ktorých tu človek rok, čo rok stretáva. Tie úžasné debaty o všetkom a ničom, krásne vystúpenia, umelecké výtvory a diela. To vždy malo a verme aj bude mať svoje neopakovateľné učiteľské čaro. Napokon, ide o jedno z najoriginálnejších pedagogických podujatí v Európe.

Mimochodom meno Chalupku v záhlaví tohto podujatia pred 48. rokmi bolo úžasne vizionárske. Veď Chalupka už za svojho života plnil európske jazykové portfólio, tento Európan od Hrona, ako ho trefne nazvali, už počas svojho života plnil Lisabonskú stratégiu, veď hovoril siedmimi jazykmi. To dnes nevie hádam ani jeden eurokomisár. A potom, bez toho, aby mal formuláre na projekty z Európskeho sociálneho fondu rozvíjal komunikáciu s partnermi v celej Európe.

Chalupkovo Brezno nebolo pri organizácii vždy idylkou. Boli aj spory, trochu hádky, trochu hnevania. Lebo jeden presadzoval to, druhý niečo iné. Škoda, že toto podujatie zostávalo akoby v tieni veľkého sveta. A pritom práve tu si mohli točiť novinári najzaujímavejšie reportáže so skutočnými celebritami, pestovateľmi najnoblesnejšieho ducha národa. Skutočnými nositeľmi učiteľskej moderny a pokroku. Nielen užívateľmi kultúry, ale jej tvorcovia.

Napokon, umenie aj k učiteľom akosi automaticky patrí. A to nemám na mysli len slovenčinárov, či učiteľov hudobnej a výtvarnej, tam sa to vyžaduje. Ale medzi Chalupkovcami sú dnes aj telocvikári, matematici, chemici, jazykári, a čo vždy oživí Brezno, to sú aj „materáčky“, teda učiteľky materských škôl.

A verím, že aj tam v tomto roku budú Chalupkovci „ tvrdiť „ svoju umeleckú muziku. 48. Ročník sa uskutoční v Brezne v dňoch 9 až 11. októbra, v centre podujatia bude ako kľúčový motív výročie narodenia Ľudovíta Štúra. Viac informácií možno nájsť na webovej stránke : www.chalupkovobrezno.sk.

Autor: Ľubomír Pajtinka